

11. PRESIUNI ASUPRA MEDIULUI

11.1. AGRICULTURA

11.1.1. Interacțiunea agriculturii cu mediul

Activitățile din agricultură se desfășoară pe suprafața de 14,7 milioane ha, care reprezintă 61,79% din teritoriul național. Aceste activități pot influența negativ factorii de mediu, inclusiv solul, iar prin acesta și apele freactice sau de suprafață. O serie de factori, cum sunt seceta, care afectează circa 7,1 milioane ha, excesul periodic de umiditate din sol, pentru 3,78 milioane ha, regimul eolian, care, coroborat cu textura nisipoasă, a determinat eroziunea eoliană pe 0,378 milioane ha și variația nivelului apelor freactice, legată de regimul de precipitații, determină restricții puternice asupra utilizării solului în agricultură.

11.1.2. Evoluțiile din domeniul agriculturii, estimările noilor efective de animale și perfecționarea metodelor de reducere a emisiilor din sectorul agricol

11.1.2.1. Evoluția suprafețelor de păduri regenerare

În anul 2007, s-au realizat lucrări de regenerare a pădurilor pe suprafața de 22.742 ha (cu 4.812 ha mai puțin față de anul 2006), dintre care, 12.026 ha au fost regenerări naturale și 10.716 ha au fost reprezentate de împăduriri (cu 4.828 ha mai puțin decât în anul precedent).

Preocuparea pentru regenerarea suprafețelor de pădure de pe care s-a recoltat masa lemnoasă, urmare aplicării tăierilor de produse principale, pentru împădurirea terenurilor fără vegetație forestieră, precum și pentru reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de diferite forme de degradare, din administrarea Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA sau achiziționate de aceasta, au constituit, în anul 2007, obiective prioritare în programul de activitate. S-a urmărit în acest fel, asigurarea integrității și permanenței pădurilor, exercitarea cu continuitate a funcțiilor de protecție, de producție și recreative, dar și extinderea suprafeței pădurilor.

În tabelul 11.1.1. este redată evoluția suprafețelor împădurite, în perioada 1999 - 2007.

Tabel 11.1.1. Evoluția suprafețelor împădurite, în perioada 1999 - 2007

Anul	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Suprafață împădurită (ha)	11.863	12.701	13.539	16.448	14.772	14.100	14.389	15.533	10.716

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

În cadrul fondului forestier proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale și proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, administrat de structuri silvice private, s-au realizat lucrări de regenerare a pădurilor pe 3.958 ha, dintre care, pe 2.901 ha s-au realizat regenerări naturale și, pe 1.057 ha, s-au realizat împăduriri.

Asupra fondului forestier aparținând altor deținători, administrat de Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA, pe bază de contracte, în anul 2007, s-au executat lucrări de regenerare a pădurilor, pe suprafața de 856 ha, dintre care, pe 282 ha prin regenerări naturale și pe 574 ha prin împăduriri (sursa M.A.D.R.).

11.1.2.2. Evoluția șeptelului

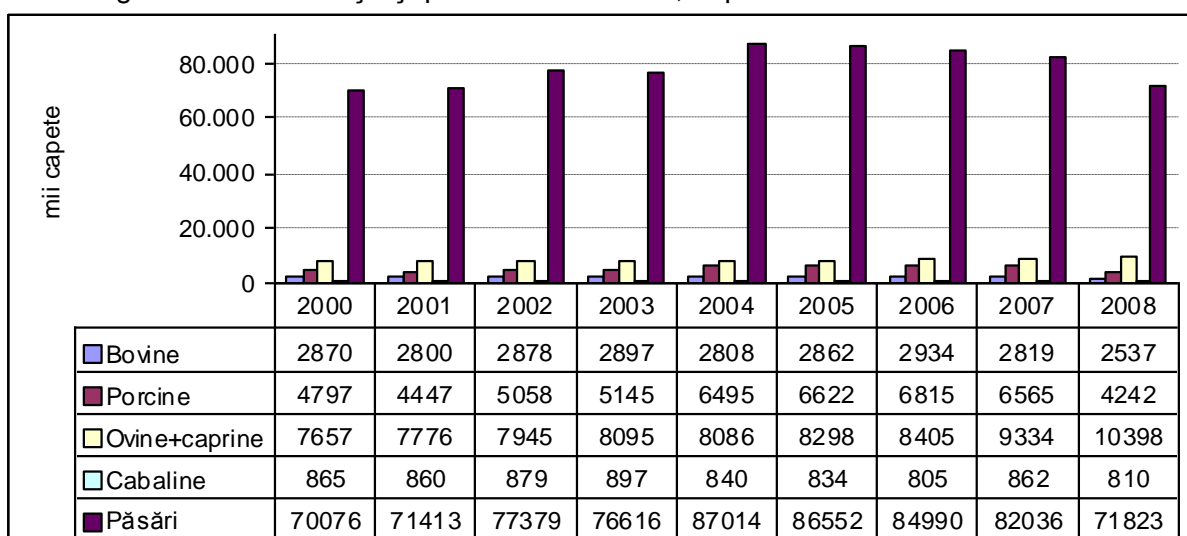
Producția animalieră se dezvoltă, atât în gospodării individuale, cât și în ferme de producție concentrate, de regulă, în zone tradiționale de creștere a animalelor. O consecință importantă constă în acumularea, în cantități mari, a materiilor organice reziduale de consistență solidă, lichidă și semilichidă. În mod normal, aceste reziduuri au valoare de îngrășămintă organice și sunt utilizate la fertilizarea terenurilor agricole din apropiere.

Începând cu anul 2005, se înregistrează o creștere semnificativă a efectivelor de ovine și caprine și o ușoară scădere a efectivelor de porcine și păsări (figura 11.1.1.).

Urmare a cerințelor privind igiena și calitatea laptelui de consum, a introducerii cotei de lapte și a condițiilor de secetă accentuată din ultimii ani, se înregistrează o descreștere accentuată a efectivelor de bovine.

În ceea ce privește efectivele de cabaline, acestea se mențin la un nivel relativ constant.

Figura 11.1.1. Evoluția șeptelului în România, în perioada 2000 - 2008

Sursa: Anuarul Statistic al României, 2008, pentru perioada 2000 - 2007, iar pentru 2008 – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

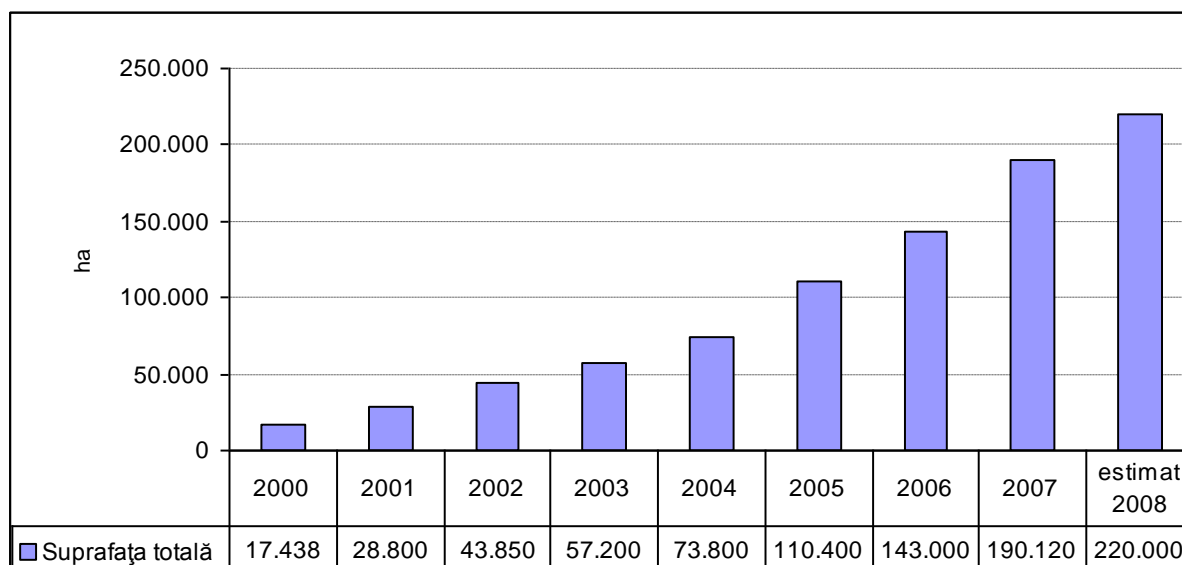
11.1.2.3. Agricultură ecologică

România dispune de un mare potențial natural și uman pentru practicarea agriculturii ecologice. Sistemul de agricultură ecologică este o soluție viabilă, ce rezolvă impactul negativ al agriculturii asupra mediului și calității produselor.

Agricultura ecologică creează condițiile necesare pentru realizarea ecosistemelor naturale, având o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă a societății și la dezvoltarea economică a comunităților rurale.

Agricultura ecologică este un sistem dinamic în România. În anul 2008, suprafața totală cultivată după modul de producție ecologic, a fost de circa 220.000 ha, ceea ce reprezintă o creștere de aproape 13 ori față de suprafața cultivată în anul 2000 și o creștere dublă față de suprafața cultivată în anul 2005 (figura 11.1.2.).

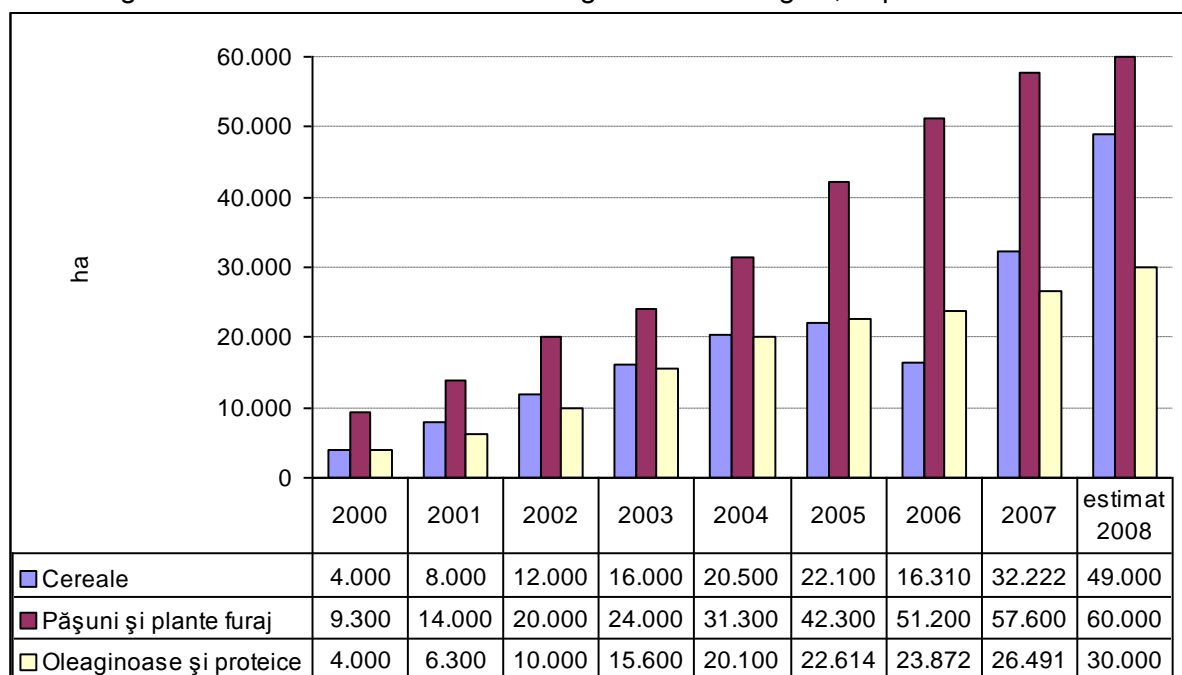
Figura 11.1.2. Suprafața totală cultivată în agricultura ecologică, în perioada 2000 - 2008

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

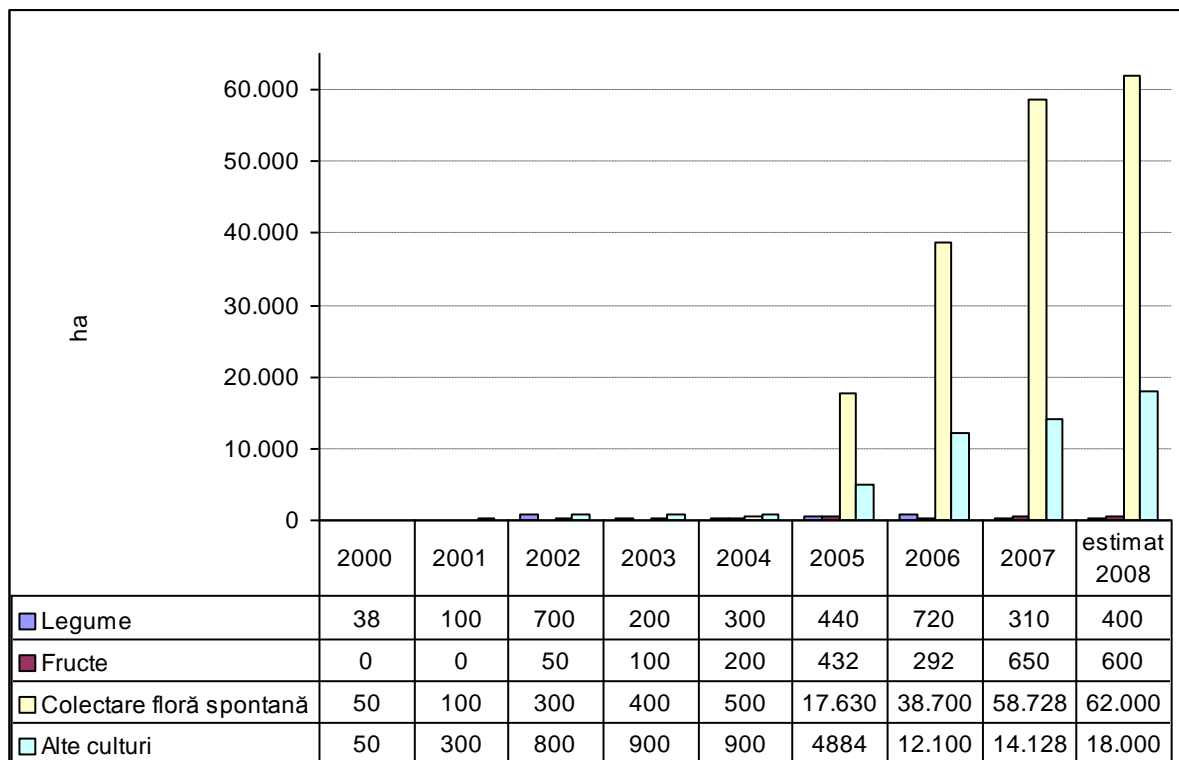
Din analiza suprafețelor cultivate cu principalele culturi, în anul 2008, se constată că pășunile naturale și culturile furajere ocupă o suprafață de circa 60.000 ha, urmate de cereale, care ocupă suprafața de 40.000 ha și oleaginoase și proteice pe o suprafață de circa 30.000 ha (figura 11.1.3., figura 11.1.4.).

Figura 11.1.3. Structura culturilor în agricultura ecologică, în perioada 2000 - 2008

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

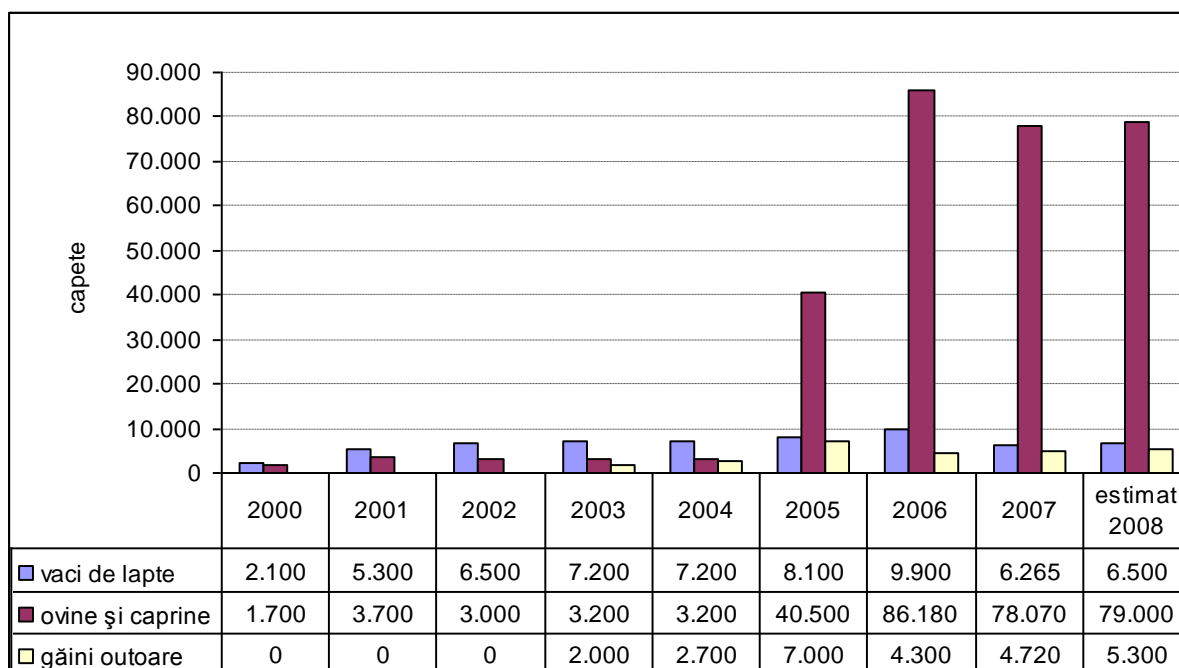
Figura 11.1.4. Structura culturilor în agricultura ecologică, în perioada 2000 - 2008

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

În sectorul animalier, în anul 2008, s-a înregistrat o creștere a efectivelor de animale certificate ecologic, în special la ovine - caprine. Evoluția acestor efective, în perioada 2000 - 2008 (figura 11.1.5.).

Figura 11.1.5. Efectivele de animale certificate în agricultura ecologică, în perioada 2000 - 2008

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Numărul operatorilor (producători, procesatori, comercianți) înregistrați în agricultura ecologică la M.A.D.R, în anul 2008, a fost de 4.191, iar a celor înregistrați în anul 2007 a fost de 3.834.

În anul 2008, operatorilor din agricultura ecologică li s-a acordat sprijin de la bugetul de stat pentru contravaloarea taxei de inspecție și certificare, pentru apicultură și pe suprafața și cultura aflată în perioada de conversie.

Ca o măsură de extindere a pieței produselor ecologice, a fost înființat, în anul 2008, Oficiul Național al Produselor Tradiționale și Ecologice Românești, structură subordonată M.A.D.R, care are ca principale atribuții promovarea produselor ecologice și acordarea de asistență tehnică producătorilor.

Emisiile în atmosferă, apă și sol rezultate din agricultură sunt reprezentate în principal din metan și amoniac, gaze rezultate din procesele de fermentație enterică și din dejecțiile animalelor. Fermele zootehnice sunt importante surse de poluare, atât a aerului, cât și a apelor.

11.1.3. Impactul activităților din sectorul agricol asupra mediului

Activitățile din sectorul agricol au impact asupra mediului, în special asupra solului, prin cultivarea necorespunzătoare a terenurilor în pantă, prin sărăturarea și deșertificarea pământurilor prost administrate sau compactizarea solului, poluării prin utilizarea excesivă a pesticidelor (folosite la combaterea dăunătorilor) și îngrășămintelor (folosite la fertilizarea solurilor), prin pătrunderea poluanților din sol în stratul freatic favorizată și de practicarea inadecvată a irigațiilor.

În capitolul 5 SOLUL – subcapitolul 5.3.5 Poluarea solurilor, este prezentată afectarea solului datorată activităților umane (activități industriale și agricole de poluare care se încadrează în codificările de la 01 la 09 și respectiv de la 17 la 20).

Cultura necorespunzătoare pe terenuri în pantă declanșează procese erozionale de suprafață și de adâncime, alunecări de teren, având ca rezultat pierderea stratului fertil al solului (care conține materie organică, elemente nutritive, și este caracterizat printr-o activitate microbiologică adaptată condițiilor).

Pierderile pot fie evitate prin cultivarea unei vegetații cu rol protector ridicat (ierburi), aceasta însumând, atât păstrarea calității mediului, precum și evitarea cheltuielilor inutile.

În cazul solurilor nisipoase, care ocupă 378 mii ha, problema care se ridică din punctul de vedere al protecției mediului o constituie eroziunea eoliană, precum și supraefertilizarea unor suprafețe, care determină pătrunderea în apele freatice a azotaților și fosfaților.

Irigația și drenajul incorect, asociate cu alte practici necorespunzătoare, duc la intensificarea degradării fizice a solului, la accentuarea poluării mediului și la distrugerea ecosistemelor.

Solurile săratate (saline și alcalice) constituie, de asemenea, o problemă pentru relația agriculturii cu mediul. Concentrarea sărurilor în apele freatice s-a intensificat după defrișarea pădurilor, colmatarea albiei râurilor și înrăutățirea drenajului natural.

Distrugerea structurii solurilor este un alt proces negativ important, fiind determinat, atât de caracteristicile naturale ale solului (conținut mic de argilă, materie organică, calciu), dar și de lucrările intensive ale solului, de fertilizarea redusă cu materie organică, de lipsa amendării calcaroase etc.

Scăderea sau creșterea exagerată a stabilității hidrice a solului determină: prăfuirea solului, întărirea, crustificarea, compactarea, mocirlirea, înnămolirea, crăparea și eroziunea.

În tabelul 11.1.2. este redată situația la nivel regional a suprafețelor solurilor afectate de procese de pantă și alte procese naturale și/sau antropice, codificate de la 10 la 16 (cumulat pentru diferite grade de afectare).

Tabel 11.1.2. Situația la nivel regional a suprafețelor solurilor afectate de diverse tipuri de poluare (cumulat pentru diferite grade de afectare)

Regiunea	Suprafața afectată (ha) Cod 10	Suprafața afectată (ha) Cod 11	Suprafața afectată (ha) Cod 12	Suprafața afectată (ha) Cod 13	Suprafața afectată (ha) Cod 15	Suprafața afectată (ha) Cod 16
1 Nord Est	987.778	61.352	418.454	332.244	255.991	6.318
2 Sud Est	689.410	193.776	110.105	55.765	-	-
3 Sud – Muntenia	260.177	25.062	550.275	226.575	54.268	-
4 Sud Vest – Oltenia	242.680	5.431	1.676.726	223.960	59.957	1.377
5 Vest	329.238	46.014	843.922	395.863	503.195	-
6 Nord Vest	316.809	44.912	194.272	469.080	54.221	409
7 Centru	440.745	4.621	114.741	377.227	188.796	220
8 București – Ilfov	30.950	2.000	3.908.495	4.559	75.591	-
TOTAL	3.297.787	383.168	8.324	2.085.273	1.192.019	8324

Sursa: I.C.P.A. și O.J.S.P.A., 2004 - 2007

În țara noastră se estimează că 49% din suprafața agricolă este sensibilă la destructurare, 28% la crăpare, 26% la eroziune, 23% la crustificare, 28% la compactarea de suprafață.

Eroziunea solului se produce datorită pășunatului intensiv, prin exploatarea nerațională ale fondului forestier și funciar, prin aplicarea unui sistem tehnologic total necorespunzător, în special pe suprafețele ce aparțin gospodăriilor mici și mijlocii. Prin procesele erozionale se pierd în total 29,8mil.t sol/an, iar din fondul forestier se pierd 6,7 t/an.

Lucrările de ameliorare și de îmbunătățiri funciare corect executate și bine întreținute reprezintă acțiuni benefice pentru reducerea efectelor nefavorabile asupra solului.

11.1.4. Utilizarea durabilă a solului

Agricultura durabilă presupune utilizarea științifică, armonioasă, a tuturor componentelor tehnologice specifice: lucrările solului-terasarea, rotația culturilor, fertilizare, irigare, combaterea bolilor și dăunătorilor inclusiv prin metode biologice, creșterea animalelor, stocarea, prelucrarea și utilizarea reziduurilor rezultate din activitățile agricole etc., pentru realizarea unor producții ridicate și stabile, fără însă a afecta mediul. Pentru terenurile agricole afectate de secete periodice este indicată menținerea de perdele de protecție forestiere care constituie elemente de frânare a eroziunii. Utilizarea durabilă a solului implică menținerea celor trei funcții ecologice ale acestuia: producția de biomasă; filtrarea, tamponarea, transformarea materiei și a apei pătrunse în sol, pentru asigurarea circuitului acestora în natură; habitat pentru organisme. Starea mediului ambiant și utilizarea eficientă a resurselor naturale influențează condițiile de creștere economică, nivelul și calitatea vieții populației.

În contextul dezvoltării durabile, se impun o serie de măsuri în vederea utilizării durabile a solului. Acestea sunt: diversificarea culturilor în vederea îmbunătățirii și conservării structurii solului; selectarea speciilor de plante care se potrivesc tipului de sol, climei și care sunt rezistente la boli; utilizarea de materiale organice reziduale, provenite din sectorul zootehnic, în combinație cu îngrășămintele minerale pentru asigurarea cu nutrienți a culturilor, dar și pentru conservarea stării de fertilitate a solurilor; utilizarea unor noi substanțe fertilizante și folosirea pe scară largă a mijloacelor profilactice și biologice de protecție, limitând cât mai mult utilizarea substanțelor chimice pentru combaterea buruienilor și dăunătorilor; utilizarea fertilizantilor și a pesticidelor potrivit potențialului productiv a solului; efectuarea în perioada optimă a tuturor lucrărilor solului.

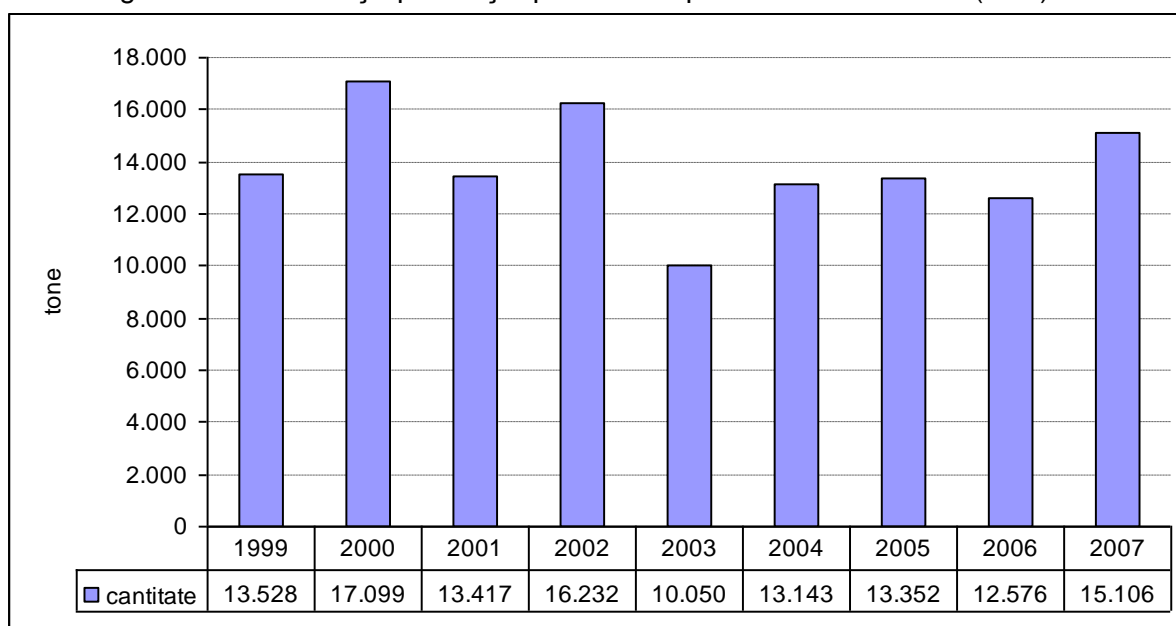
11.2. CAPACITATEA DE PESCUIT

Patrimoniul de interes piscicol al României este constituit din suprafețe acoperite permanent sau temporar cu ape și cuprinde: 400.000 ha lacuri naturale (inclusiv Delta Dunării) și lacuri de acumulare; 66.000 km de râuri, din care 18.200 km în zona montană și 1.075 km fluviul Dunărea; 25.000 km² ape marine din Zona Economică Exclusivă la Marea Neagră. În România există 100.000 ha amenajări piscicole structurate astfel: 84.500 ha crescătorii piscicole, 15.000 ha pepiniere piscicole, 25 ha păstrăvării.

Sectorul piscicol din România include activitățile de acvacultură, pescuit marin și pescuit în apele interioare, precum și activitățile de procesare și marketing. Cea mai importantă activitate este acvacultura în ape dulci, fiind urmată de pescuitul în ape interioare și de pescuitul costier de la Marea Neagră.

În perioada 1999 - 2007, producția piscicolă a României a suferit o scădere de la 17.099 tone, în anul 2000, la 15.106 tone, în anul 2007, situație reprezentată în figura 11.2.1.

Figura 11.2.1. Evoluția producției piscicole în perioada 1999 - 2007 (tone)

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

Pentru anul 2008, din datele deținute de Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, producția piscicolă a fost de 15.713,7 tone.

Consumul mediu anual de pește și produse din pește era de peste 8 kg/locuitor în anul 1989, scăzând la 2 kg/locuitor în 1993, apoi înregistrându-se o tendință de creștere progresivă a acestuia până la 4,5 kg/locuitor în 2005, și 4,6 kg/locuitor în 2006 iar în 2007 a scăzut la 3,8 kg/locuitor.

11.2.1. Pescuitul în apele interioare

Producția anuală obținută din pescuit în apele interioare, după anul 1995, este de aproximativ 5.000 tone, cu un maxim de aproximativ 9.000 de tone, între anii 1995 și 2003. În anul 2005, producția a fost de 4.042 tone, în anul 2006 de 3.799 tone, în anul 2007 de 4.275 tone, iar în anul 2008 de 3.310 tone, după cum reiese din evidențele Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, principalele specii capturate fiind: caras, crap, singer, scrumbie, somn, biban.

Pescuitul și acvacultura, alături de prelucrarea peștelui și comerțul cu pește și produse din pește, sunt activități prezente în toate județele țării. În unele zone izolate, cum

sunt Delta și Lunca Dunării, zona Clisura Dunării, pescuitul reprezintă una din principalele activități, care oferă locuri de muncă și surse de venituri pentru populația locală.

În Delta Dunării sunt delimitate trei categorii de zone funcționale: zone strict protejate (cu suprafața de 506 km²), zone tampon (cu suprafața de 2.233 km²) și zone economice, inclusiv localitățile (cu suprafața de 3.061 km²). Conceptul de rezervație a biosferei nu exclude activitățile economice realizate prin metode prietenoase față de mediu, compatibile cu măsurile de conservare și protecție a acestor zone.

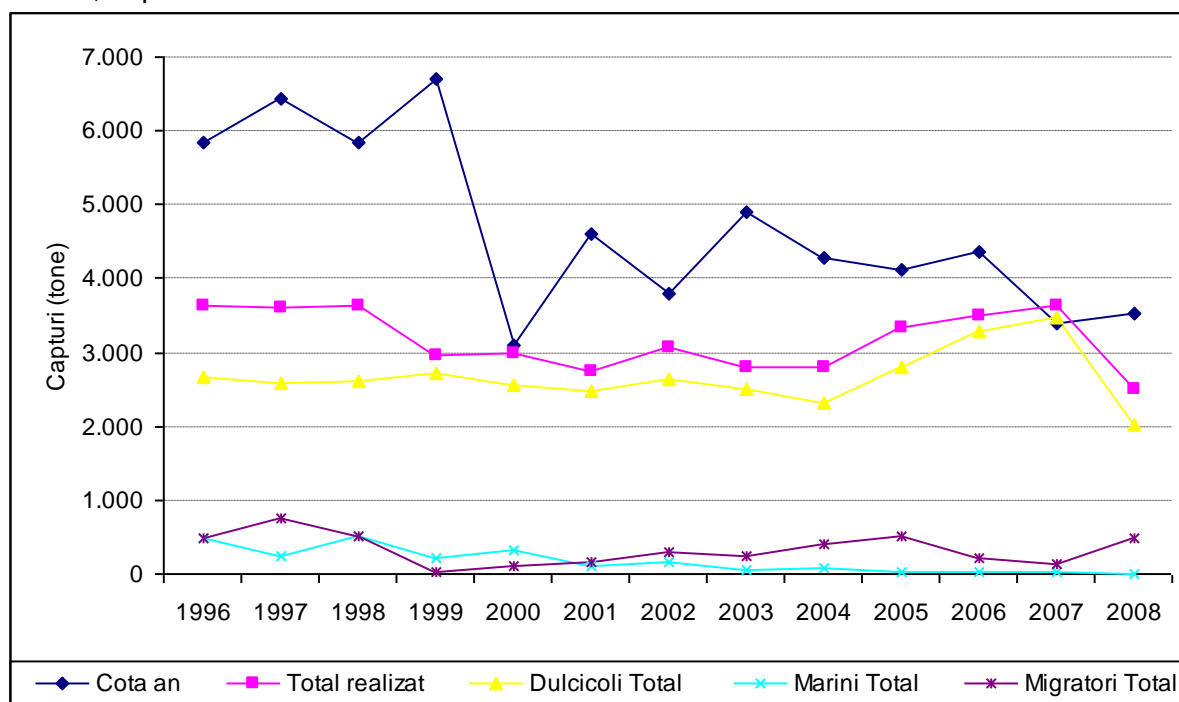
O zonă importantă de pescuit o constituie zona marină a Rezervației Biosferei Delta Dunării, dar care este interzisă activității navelor trawler. În afara acesteia, în restul litoralului românesc, zona până la izobata de 20 m este de asemenea interzisă pentru activitatea navelor de pescuit care folosesc unelte tractate, fiind permisă numai activitatea de pescuit cu unelte staționare și filtrante înconjurate (năvod).

Analizând capturile totale realizate în ultimii 10 ani, în bazinele piscicole naturale din Rezervația Biosferei „Delta Dunării”, a căror evoluție este reprezentată în figura următoare, se constată că în anul 2008 captura raportată este în scădere, după anul 2007, când captura totală a fost în ușoară redresare față de perioada 2000 - 2006.

Dezvoltarea pescuitului în apele interioare trebuie realizată astfel încât să se asigure durabilitatea resurselor și a mediului.

Evoluția capturilor de pește din Rezervația Biosferei „Delta Dunării”, în perioada 1996 - 2008 este prezentată în figura 11.2.2.

Figura 11.2.2. Variația cantităților capturilor de pește din Rezervația Biosferei Delta Dunării, în perioada 1996 - 2008

Sursa: Raportul privind starea mediului – Rezervația Biosferei „Delta Dunării”, 2008

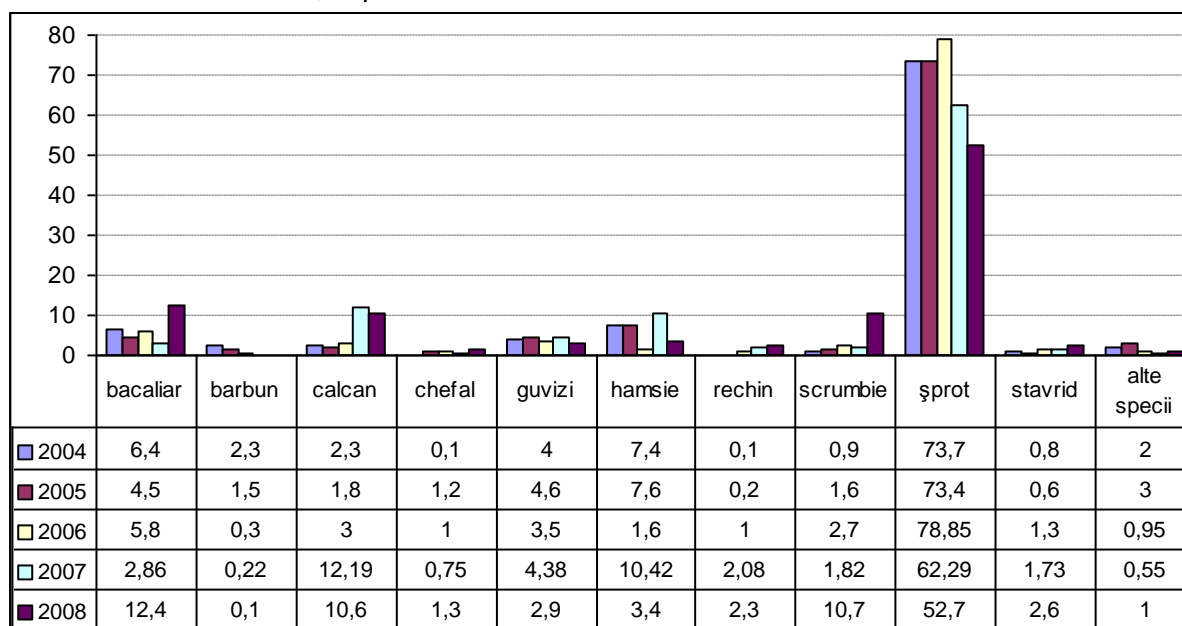
11.2.2. Pescuitul marin

În sectorul marin românesc activitatea de pescuit industrial se realizează în două moduri: pescuitul cu unelte active efectuat cu navele trawler costiere, la adâncimi mai mari de 20 m, și pescuitul cu echipamente fixe și plase, practicat de-a lungul litoralului, în 28 de puncte pescărești, situate între Sulina și Vama Veche, la mică adâncime (3 - 11 m). La aceasta se adaugă și pescuitul costier la scară mică. Faptul că traularea de fund și în apropierea țărnelui sunt interzise, sprijină ideea că flota operează într-o manieră durabilă.

Structura populațională a sectorului marin indică prezența, în capturi, a unui număr mare de specii (peste 20), din care, de bază sunt cele de talie mică (șprot, hamsie, bacaliar, guvizi). Se remarcă ponderea redusă a speciilor valoroase (stavrid, rechin, calcan, zargan, scrumbie de Dunăre, chefal, lufar), dar și reapariția, sub formă de exemplare izolate, a scrumbiei albastre și pălămidei.

Structura capturilor pentru principalele specii de pești pescuite în sectorul marin românesc, în perioada 2004 - 2008, este redată în figura 11.2.3.

Figura 11.2.3. Structura capturilor (în tone) a principalelor specii de pești pescuite în sectorul marin românesc, în perioada 2004 - 2008

Sursa: Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Marină - Mediul marin și costier, 2008

Referitor la evoluția indicatorilor de presiune, se menționează următoarele:

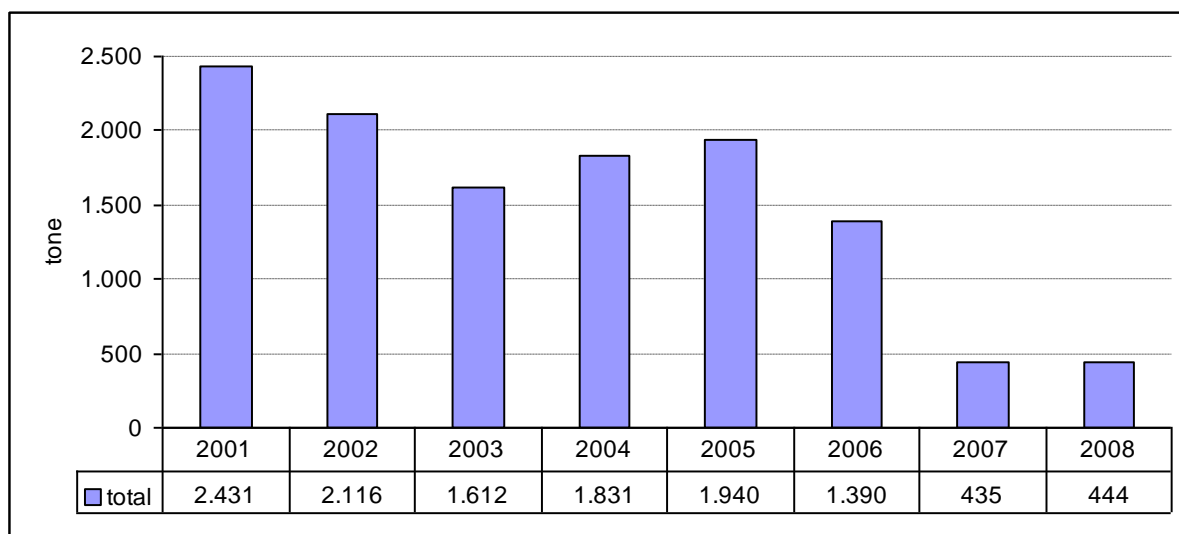
- efortul de pescuit continuă tendința de reducere semnalată din 2000;
- nivelul total al capturilor s-a redus, de la peste 2.000 tone, în perioada 2001 - 2002, la 1.390 - 1.940 tone în perioada 2003 - 2006 și sub 500 tone în perioada 2007 - 2008;
- captura totală admisibilă (TAC), pentru principalele specii pescuibile de pești, în perioada 2004 - 2008, s-a menținut la același nivel.

În figura 11.2.4. este reprezentată captura totală, realizată în sectorul românesc al Mării Negre, în perioada 2001 - 2008.

Sectorul pescăresc (comercial sau de subzistență) reprezintă un factor important de presiune asupra mediului prin faptul că influențează direct ecosistemele marine. În egală măsură, aproape toate tipurile de pescuit sunt selective, adică ele privesc anumite specii și anumite zone. Astfel, suprapescuitul practicat în anii '60 a condus la diminuarea stocurilor de pești mari migratori; utilizarea traulului de fund, care are un contact permanent cu fundul mării, a generat nemijlocit efecte funcționale adverse asupra resurselor marine vii și habitatelor specifice acestora, prin răscolirea sedimentelor și perturbarea organismelor bentonice.

Deși astfel de practici sunt în prezent interzise, încă persistă problema pescuitului ilegal (braconajul), care continuă să afecteze atât populațiile de pești, cât și comunitățile de organisme benthice.

Figura 11.2.4. Captura totală, realizată în sectorul românesc al Mării Negre, în perioada 2001 - 2008

Sursa: Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Marină - Mediul marin și costier, 2008

Nivelul capturilor realizate în 2008 s-a datorat, atât reducerii efortului de pescuit (scăderii numărului de traulere costiere, a numărului de taliene și implicit a personalului angrenat în activitatea de pescuit), a creșterii costurilor de producție, cât și a influenței condițiilor hidroclimatice asupra populațiilor de pești.

Evoluția indicatorilor de impact:

- procentul speciilor ale căror stocuri sunt în afara limitelor de siguranță a fost apropiat de cel din anii precedenți;
- procentul speciilor complementare din capturile românești continuă să se mențină la un nivel asemănător cu cel din ultimii ani;
- schimbări în structura pe clase de mărimi (vârstă, lungime), comparativ cu perioada 1990 - 2008, exceptând șprotul la care se remarcă o întinerire a cârdurilor sale, datorită unei completări foarte bune; la celelalte specii apărute în capturi, parametrii biologici s-au menținut aproape la aceleași valori;
- CPUE (captura pe unitatea de efort de pescuit), la pescuitul cu unelte fixe, a fost mai mică față de cea din 2007.

11.3. ACVACULTURA

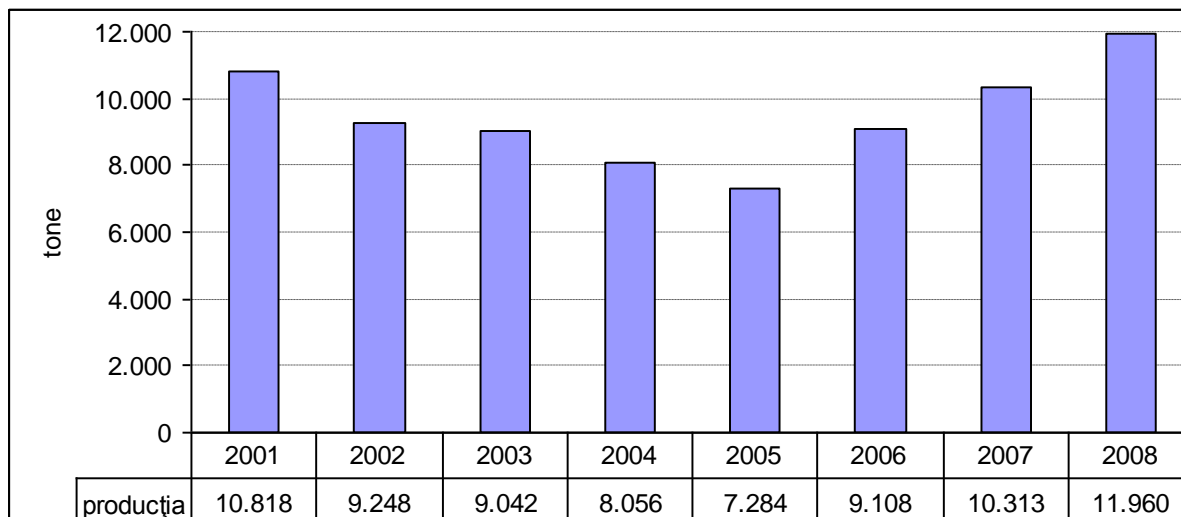
Acvacultura reprezintă ansamblul de procedee și tehnici având ca scop reproducerea și/sau creșterea peștilor și a altor viețuitoare acvatice.

Principalele specii de pești cultivate sunt: crap comun, ciprinide est - asiatice (novac, sânger, cosaș), caras. Aceste specii reprezintă aproximativ 85% din producția totală, iar aproximativ 15% reprezintă producția de păstrăv, șalău, știucă, somn și sturion de apă dulce.

Suprafața amenajată pentru acvacultură este de aproximativ 100.000 ha din care: 84.500 ha sunt reprezentate de crescătorii piscicole, 15.500 ha de pepiniere piscicole și 25 ha ferme pentru creșterea păstrăvului. O parte din suprafețele pentru acvacultură nu mai pot fi utilizate în acest scop.

În ultimii ani producția din acvacultură a scăzut, de la 9.042 tone în anul 2003, la 7.284 tone în anul 2005, dar înregistrează o creștere în anul 2006 la 9.108 tone și la 11.960 tone pentru anul 2008 (din evidența Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură).

Figura 11.3.1. Producția din acvacultură (tone)

Sursa: Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, 2008

În momentul de față aproape că nu există acvacultură marină în România. O singură societate privată este implicată în creșterea midiilor.

11.4. INDUSTRIA

11.4.1. Poluarea din sectorul industrial și impactul acesteia asupra mediului

Protecția mediului este domeniul care necesită o abordare specifică în toate ramurile economiei naționale. Industria reprezintă sectorul economic cu cea mai mare contribuție la poluarea mediului, prin cantitatea mare de poluanți gazoși, solizi și lichizi eliminată în factorii de mediu aer, apă și sol.

Scopul sistemului integrat este implementarea unor măsuri de prevenire sau de reducere a emisiilor în atmosferă, apă și sol, inclusiv a măsurilor privind managementul deșeurilor, pentru atingerea unui înalt nivel de protecție a mediului ca un întreg. În acest sens, este necesară reglementarea și controlul integrat al acestor activități, astfel încât să se asigure respectarea legislației în domeniul protecției mediului și a principiilor dezvoltării durabile (*Directiva IPPC 2008/1/CE*).

Industria energetică este reprezentată, pe întreg teritoriul țării, de unitățile de producere a energiei termice și electrice. Ca urmare a acestei activități, rezultă emisii importante de poluanți în atmosferă (în principal emisii de CO₂, SO_x, NO_x și pulberi). De asemenea, sunt afectate și alte elemente ale cadrului natural (sol, vegetației, faună) și se generează cantități mari de deșeuri.

Industria metalurgică este reprezentată prin unități importante din industria siderurgiei și industria producătoare de feroalaje. Principalul factor de mediu afectat este aerul, prin emisii rezultate din pregătirea materiei prime, prelucrarea finală a produselor, transportul și depozitarea materiei prime și a produselor auxiliare. De asemenea, industria metalurgiei neferoase are un impact semnificativ asupra mediului, prin emisii de noxe în atmosferă (gaze de ardere și pulberi), prin evacuare de ape tehnologice uzate, depozitare deșeuri etc.

Industria materialelor de construcții este reprezentată prin unități importante de producere a cimentului, varului, cărămizilor refractare etc., activități care determină eliminarea unor mari cantități de pulberi, precum și emisii de gaze (în special CO₂, SO₂ etc.).

Industria chimică este reprezentată prin instalațiile pentru producerea substanțelor chimice organice și anorganice de bază, a îngrășămintelor chimice, produselor de uz fitosanitar, produselor farmaceutice de bază și a explozibililor.

Industria alimentară deține un loc important în economia multor regiuni, fiind reprezentată de instalații de producere a alimentelor și băuturilor din materii prime de origine animală și vegetală. Acest tip de activitate poate avea un impact semnificativ asupra mediului, prin emisii de poluanți în atmosferă, emisii de substanțe provenite de la instalațiile frigorifice, prin evacuarea apelor uzate tehnologice cu încărcare organică mare, producerea de deșeuri solide specifice acestor tipuri de activitate. De aceea, operatorii au acordat o atenție mărită eliminării acestor probleme, prin realizarea de stații de epurare, achiziționarea de incineratoare ecologice pentru deșeuri de origine animală etc.

Creșterea intensivă a animalelor este reprezentată prin fermele de păsări sau porci, care generează cantități mari de poluanți care afectează în principal aerul și apa.

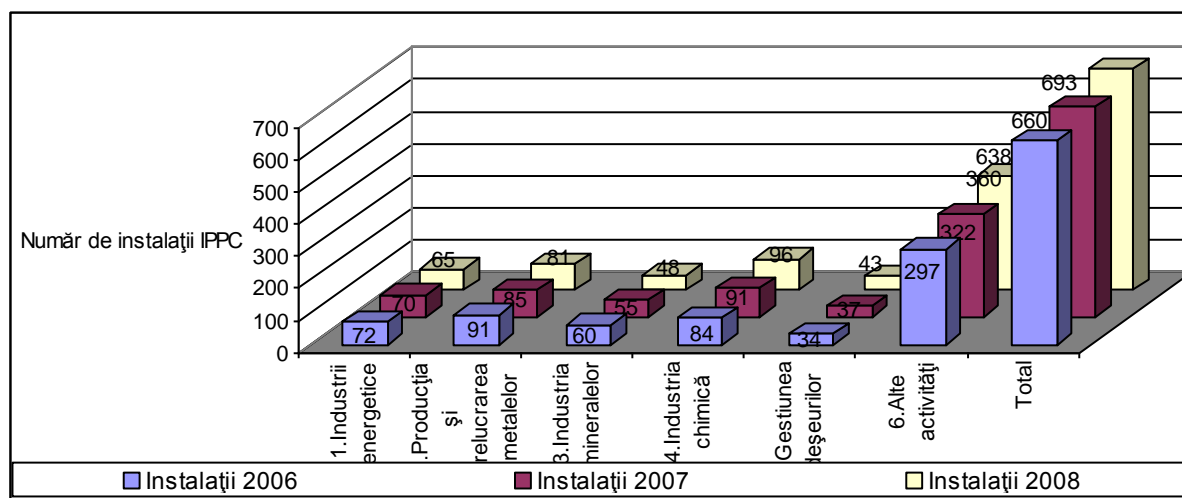
Industria constructoare de mașini are un impact semnificativ asupra mediului prin deșeurile metalice rezultate din producția de serie și poluanți specifici, rezultați în urma tratării cu solvenți organici a suprafețelor metalice, obiectelor sau produselor realizate în cadrul acestei ramuri industriale.

Industria ușoară este reprezentată de fabricile de pretratate (operațiuni precum cele de spălare, albire, mercerizare) sau de vopsire a fibrelor ori a textilelor, activități care sunt surse generatoare de deșeuri și ape uzate.

Strategia industrială de dezvoltare durabilă vizează stimularea competitivității, urmărind creșterea economică stabilă, de durată și protecția mediului.

Numărul activităților industriale, care se supun prevederilor *Directivei IPPC*, a avut o ușoară tendință crescătoare în anul 2008 (693 instalații), comparativ cu anul 2006 (638 instalații), așa cum este ilustrat în figura 11.4.1.

Figura 11.4.1. Evoluția numărului instalațiilor IPPC la nivel național, în perioada 2006 - 2008

Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului

11.4.2. Activități industriale care se supun prevederilor directivei privind prevenirea și controlul poluării industriale

Activitățile industriale joacă un rol important în bunăstarea economică și crearea locurilor de muncă, dar cu toate acestea ele generează un impact semnificativ asupra mediului.

Dintre componentele acquis-ului comunitar de mediu, o importanță deosebită trebuie acordată acelor care se adresează sectorului poluării industriale, cunoscut fiind aportul la poluare adus de astfel de activități și efectele cumulate pe parcursul multor ani de dezvoltare industrială intensivă, ani în care protecției mediului nu i s-a acordat importanța necesară.

Directiva 2008/1/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC) este una dintre directivele care se adresează direct activităților industriale și, prin obiectivul ei

principal, se suprapune cel mai bine conceptului de “dezvoltare durabilă”. Obiectivele și principiile politicii de mediu promovate prin Directiva IPPC 2008/1/CE se referă în special la prevenirea, reducerea și, pe cât posibil, eliminarea poluării prin favorizarea intervențiilor la sursă și prin asigurarea unei gestionări prudente a resurselor naturale, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește” și cu principiul prevenirii poluării.

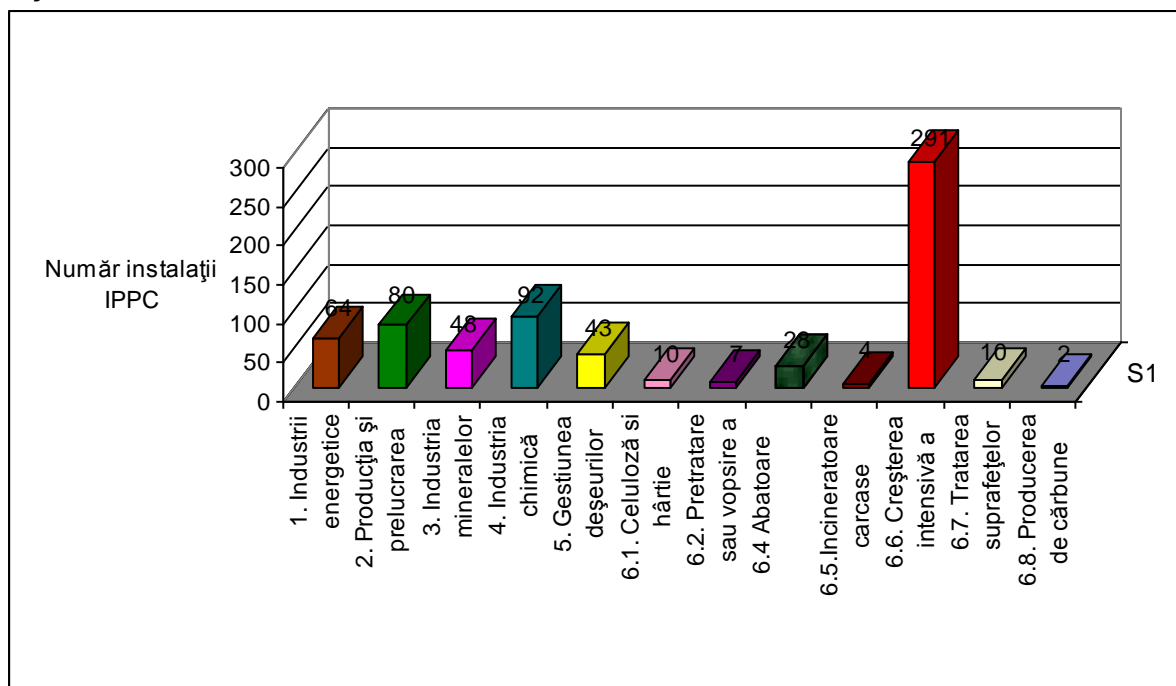
Directiva IPPC prevede principiile esențiale care guvernează autorizarea și controlul instalațiilor, pe baza unei abordări integrate și prin aplicarea celor mai bune tehnici disponibile (Best Available Techniques), care reprezintă tehnicile cele mai eficiente pentru atingerea unui nivel înalt de protecție a mediului, luând în considerare costurile și beneficiile.

Datorită dinamicii economice, inventarul instalațiilor IPPC realizat în mai 2008, totalizând 693 instalații, a suferit modificări, astfel că în prezent sunt funcționale la nivel național 679.

România, ca și celelalte State Membre ale Uniunii Europene, a avut ca termen de conformare cu prevederile *Directivei IPPC*, data de 30 octombrie 2007, iar cele 679 instalații IPPC dețin autorizații integrate de mediu.

Situația instalațiilor autorizate, pe sectoare industriale, conform Anexei I a *O.U.G. nr. 152/2005*, la nivel național este prezentată în figura 11.4.2.

Figura 11.4.2. Situația instalațiilor autorizate pe sectoare industriale la nivel național

Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Din totalul instalațiilor industriale, ponderea cea mai mare o reprezintă instalațiile din sectorul de creștere intensivă a animalelor (291 instalații IPPC).

Directiva LCP 2001/80/CE se referă la limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți din instalații mari de ardere, care se constituie în principalele surse de emisie a unor poluanți (în principal CO₂, SO₂, NO_x și pulberi) din domeniul industriei energetice.

Din totalul de 179 instalații mari de ardere – 41 IMA au derogare de la respectarea valorilor limită de emisie (vor funcționa în limita a 20.000 de ore în perioada 01.01.2008 - 31.12.2015), iar ulterior vor fi închise.

Directiva 1999/13/CE urmărește reducerea emisiilor de compuși organici volatili (COV) datorate utilizării solvenților organici în anumite activități și instalații.

Scopul acestei directive este de a preveni sau a reduce efectele, directe sau indirecte, ale emisiilor de compuși organici volatili (COV) în mediu, în principal în aer și a

potențialelor riscuri pentru sănătatea umană, prin măsuri și proceduri care să fie puse în aplicare, în anumite activități industriale, ale căror consumuri de solvenți se situează la un nivel superior pragurilor stabilite.

Agenții economici care exploatează instalațiile ce intră sub incidența acestei directive au obligația aplicării măsurilor și a tehnicilor asociate celor mai bune tehnici disponibile care să asigure conformarea condițiilor de operare cu una din următoarele cerințe:

- respectarea valorilor limită de emisie de COV prin folosirea echipamentelor de captare și tratare a emisiilor de COV;
- aplicarea unei scheme de reducere a COV, prin reducerea consumului de solvenți prin tehnici corespunzătoare, sau înlocuirea solvenților pe bază de COV cu solvenți pe bază de apă, sau cu substanțe cu conținut mai mic de COV, care să ofere posibilitatea reducerii emisiilor, reducere echivalentă cu cea pe care ar realiza-o aplicând valorile limită de emisie.

Numărul instalațiilor a căror activități se supun prevederilor *Directivei COV* din solvenți, inventariate în anul 2008, a fost de 598 (39 instalații intră și sub incidența *Directivei 2008/1/CE IPPC*), din care o pondere importantă o au următoarele activități:

- tipărirea, cu ponderea de 3,35 %;
- curățarea și acoperirea suprafețelor, cu ponderea de 31,56%;
- acoperirea suprafețelor din lemn, cu ponderea de 10,75%;
- curățarea chimică „uscată”, cu ponderea de 29,65%;
- fabricarea încălțăminte, cu ponderea de 13,75%;
- fabricarea vopselei, lacurilor, cernelurilor și adezivilor, cu ponderea de 8,82%;
- extracția și rafinarea uleiurilor vegetale și a grăsimilor animale, cu ponderea de 2,12% din totalul activităților inventariate.

Conform *Deciziei nr. 2006/534/CE*, România a avut obligația întocmirii primului raport privind punerea în aplicare a *Directivei 1999/13/CE* pe baza unui chestionar, care a fost realizat și transmis Comisiei în data de 31 septembrie 2008.

Registrul E-PRTR succede *Registrului European al Emisiilor de Poluanți (EPER)*, fiind un catalog al poluanților emiși și transferați dintr-o varietate de surse care pot avea un efect potențial dăunător asupra mediului. Acesta este conceput sub forma unei baze de date electronice accesibile publicului.

La nivel european, prin *Regulamentul (CE) nr. 166/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înființarea unui registru european al emisiilor și transferului de Poluanți și de modificare a Directivelor 91/689/CEE și 96/61/CE ale Consiliului („Regulamentul E-PRTR”)*, care a fost adoptat la 18 ianuarie 2006, s-au pus bazele unui registru European cu date comparabile cu privire la emisiile de poluanți în aer, apă, sol, la transferurile de deșeuri periculoase și nepericuloase, a poluanților din apele reziduale transferate în afara amplasamentului.

La nivel național, *Registrul Poluanților Emiși și Transferați* s-a înființat în baza *H.G. nr. 140 din 6 februarie 2008 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 166/2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/CE*.

Prima colecție de date din *Registrul E-PRTR*, reprezentând emisii de poluanți, transferuri de poluanți în ape uzate, dar și transferuri de deșeuri, atât nepericuloase, cât și periculoase, se referă la anul 2007.

Registrul E-PRTR a stabilit cerințe noi, suplimentare față de cele stabilite de *EPER*, păstrând însă baza acestuia și a extins necesitatea raportării în anumite sectoare.

Pe lângă activitățile care fac obiectul *Directivei IPPC*, au fost introduse o serie de activități non *IPPC* ce sunt reglementate de *Regulamentul E-PRTR* („activități noi”) și anume: laminoare cu cărbuni cu o capacitate de o tonă pe oră; instalații de fabricare a produselor din cărbune și combustibil solid nefumigen, exploatări miniere în subteran și operațiuni conexe; exploatări miniere de suprafață și de carieră, în cazul în care suprafața zonei pentru operațiunile efective de extracție este egală cu 25 ha; instalații de tratare a

apelor urbane reziduale cu o capacitate echivalentă de 100.000 locuitori; instalații autonome de tratare a apelor reziduale industriale, provenind de la una sau mai multe activități din Anexa I a Regulamentul E-PRTR, cu o capacitate de 10.000 m³ pe zi; unități industriale pentru producția de hârtie și carton și a altor produse primare din lemn (precum placă aglomerată, placă fibrolemnoasă și placaj) cu o capacitate de producție de 20 de tone pe zi; unități industriale pentru conservarea lemnului și a produselor din lemn cu substanțe chimice cu o capacitate de producție de 50 m³ pe zi; acvacultură intensivă cu o capacitate de producție de 1.000 de tone de pește sau de crustacee pe an; instalații de construire și vopsire sau eliminare a vopselei de la nave, cu o capacitate de tratare a navelor cu o lungime de 100 m.

Poluanții emiși de complexele industriale care s-au înscris în Registrul E-PRTR pentru prima raportare europeană (date din anul 2007) și care pot afecta starea factorilor de mediu sunt enumerați în cele ce urmează.

În mediul Aer au fost emiși: CH₄, CO, CO₂, N₂O, NH₃, NMVOC, NO_x, SO_x, As și compușii, Cd și compușii, Cr și compușii, Cu și compușii, Hg și compușii, Ni și compușii, Pb și compușii, Zn și compușii, Benzen, Hidrocarburi Policiclice Aromatice, Clorul și compușii anorganici, Fluorul și compușii anorganici, PM₁₀, perfluorocarburi. Acești poluanți emiși în aer au provenit din 31 de activități industriale

În mediul Apă au fost emiși: Azot, fosfor, As și compușii, Cd și compușii, Cr și compușii, Cu și compușii, Hg și compușii, Ni și compușii, Pb și compuși, Zn și compuși, Cloro-alcani, Dicloretan, Diclormetan, Compuși halogenați organici, Fenoli, Hidrocarburi policiclice aromatice, Carbon total organic, Cloruri, Cianuri, Fluoruri, tetracloretilena, tricloretilena, triclormetan, tetraclormetan. Acești poluanți emiși în apă au provenit din 20 de activități industriale.

Transferul de deșeuri, atât nepericuloase cât și periculoase, pentru care s-au depășit valorile de prag, a fost raportat de către complexele industriale ce desfășoară 39 de activități industriale.

La nivel național s-au înscris în Registrul E-PRTR, pentru prima raportare europeană (colecția de date din 2007), 458 complexe industriale distribuite pe regiuni astfel:

- în Regiunea 1 Nord Est: 70 de complexe industriale, desfășurând activități în 17 sectoare industriale;
- în Regiunea 2 Sud Est: 50 de complexe industriale, desfășurând activități în 13 sectoare industriale;
- în Regiunea 3 Sud - Muntenia: 92 de complexe industriale, desfășurând activități în 15 sectoare industriale;
- în Regiunea 4 Sud Vest - Oltenia: 34 de complexe industriale, desfășurând activități în 13 sectoare industriale;
- în Regiunea 5 Vest: 71 de complexe industriale, desfășurând activități în 11 sectoare industriale;
- în Regiunea 6 Nord Vest: 52 de complexe industriale, desfășurând activități în 13 sectoare industriale;
- în Regiunea 7 Centru: 59 de complexe industriale, desfășurând activități în 17 sectoare industriale;
- în Regiunea 8 București - Ilfov: 30 de complexe industriale desfășurând activități în 5 sectoare industriale.

11.5. TURISMUL

Turismul este considerat un domeniu foarte important în dezvoltarea durabilă a fiecărei regiuni, investițiile din acest domeniu constituind o prioritate a comunității, fiind prognozată astfel o creștere a presiunii exercitate de turism pentru următorii ani.

Importanța economică a turismului se reflectă prin creșterea permanentă și semnificativă a contribuției la produsul intern brut al României, estimându-se o dublare a valorii din 2005 până în 2026, situație prezentată în tabelul 11.5.1.

Tabel 11.5.1. Estimarea contribuției câștigurilor totale din turism la PIB

	2005	2011	2016	2021	2026
Produsul intern brut (miliarde euro)	79,3	106,1	142,0	181,3	231,3
Câștiguri ca procent al PIB	1,1	1,6	2,1	2,6	3,3

Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României, Ministerul Economiei și Finanțelor

Ca urmare a dezvoltării turismului, apare problema respectării echilibrului între solicitarea turistică și capacitatea de absorbție a acesteia de către mediu. Dacă zonele verzi (pădurile, parcurile și rezervațiile naturale), plajele, parcurile zoologice, oglinzile de apă și chiar centrele culturale, monumentele istorice și de arhitectură sunt depășite în ceea ce privește capacitatea maximă de vizitare, calitatea turistică poate fi afectată.

Principalele forme de turism sunt: turismul cultural, rural (agroturismul), de sănătate – balnear și curativ, de afaceri, sportiv, de sejur și de tranzit.

În tabelul 11.5.2. este prezentată evoluția unor indicatori turistici generali pentru perioada 2000 - 2007.

Tabel 11.5.2. Evoluția unor indicatori turistici generali pentru perioada 2000 - 2007

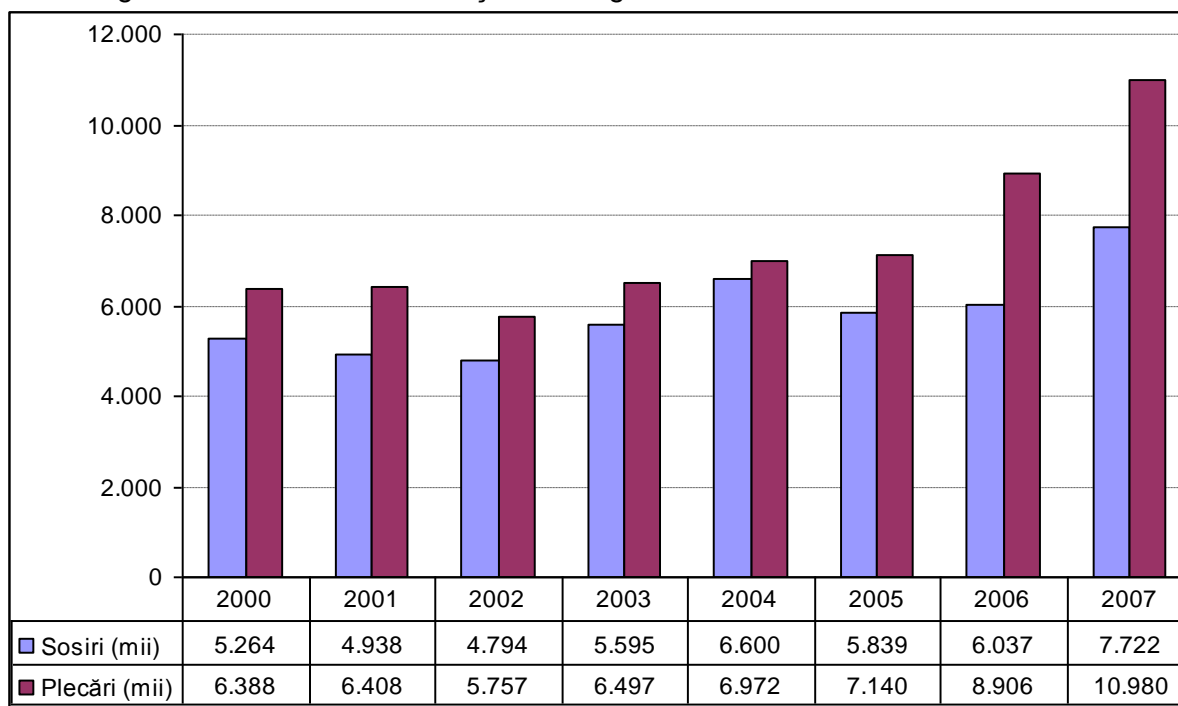
Nr. crt.	Indicator	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	Structuri cu funcțiuni de cazare turistică	3.121	3.266	3.338	3.569	3.900	4.226	4.710	4.694
2	Capacitate de cazare turistică	280.005	277.047	272.596	273.614	275.941	282.661	287.158	283.701
3	Locuri în funcțiune (mii locuri – zile)	50.197	51.882	50.752	51.632	53.988	54.979	56.500	57.138
4	Indicii de utilizare netă a unităților de cazare (%)	35,2	34,9	34,0	34,6	34,3	33,4	33,6	36,0
5	Sosiri turiști străini la frontieră (mii)	5.264	4.938	4.794	5.595	6.600	5.839	6.037	7.722
6	Plecări turiști români (mii)	6.388	6.408	5.757	6.497	6.972	7.140	8.906	10.980
	diferență	1.124	1.470	963	902	372	1.301	2.869	

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

Datele oficiale reflectă un număr de structuri de cazare mai mic decât cel real, existând structuri de cazare „neoficiale”, în special de capacitate mai redusă. Creșterea capacităților de cazare în ultimii ani este semnificativă.

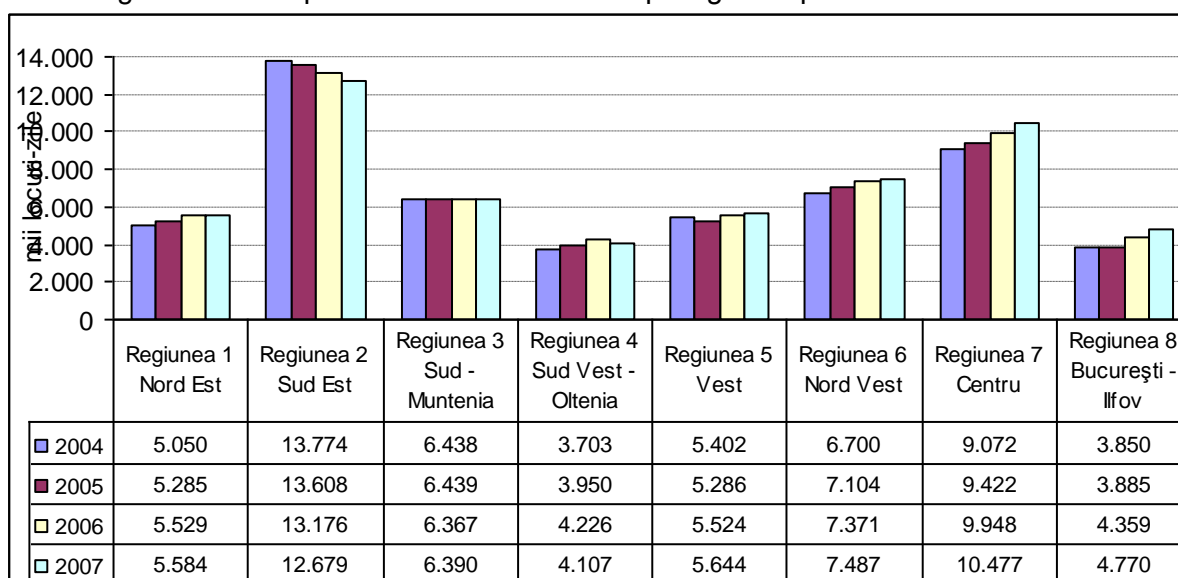
În figura 11.5.1 este redată evoluția călătoriilor internaționale înregistrate la frontierele României în perioada 2000 - 2007, și figura 11.5.2. redă evoluția capacității de cazare turistică pe regiuni, în perioada 2004 - 2007.

Figura 11.5.1. Călătoriile internaționale înregistrate la frontierele României

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

Figura 11.5.2. Capacitatea de cazare turistică pe regiuni în perioada 2004 - 2007

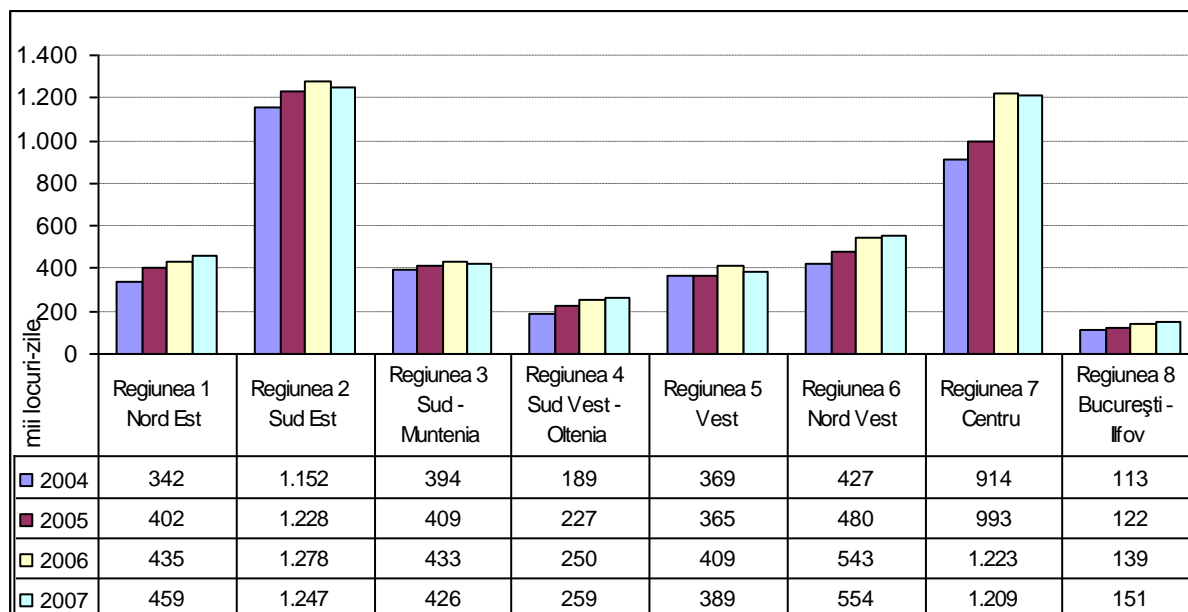
Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

Potențialul turistic, dotările și amenajările specifice sunt repartizate inegal, cu diferențe cantitative și calitative evidente între regiunile de dezvoltare. Astfel, Regiunea 2 Sud Est deține toată zona de litoral și Delta Dunării, Regiunea 7 Centru și Regiunea 6 Nord

Vest deține o importantă concentrare de resurse și stațiuni turistice, față de Regiunea 1 Nord Est, Regiunea 4 Sud Vest și Regiunea 5 Vest, care au rezultate mai modeste în dezvoltarea activităților turistice, având probleme de infrastructură generală și dotări în domeniu.

În figura 11.5.3. este redată evoluția structurilor cu funcțiuni de cazare turistică pe regiuni, în perioada 2004 - 2007.

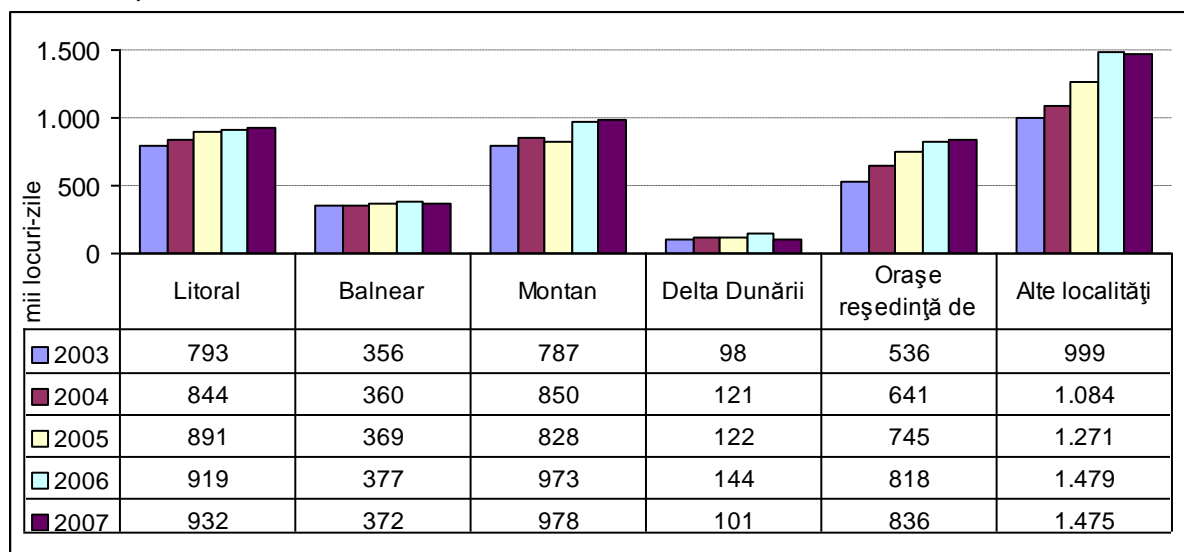
Figura 11.5.3. Structuri cu funcțiuni de cazare turistică pe regiuni, în perioada 2004 - 2007

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

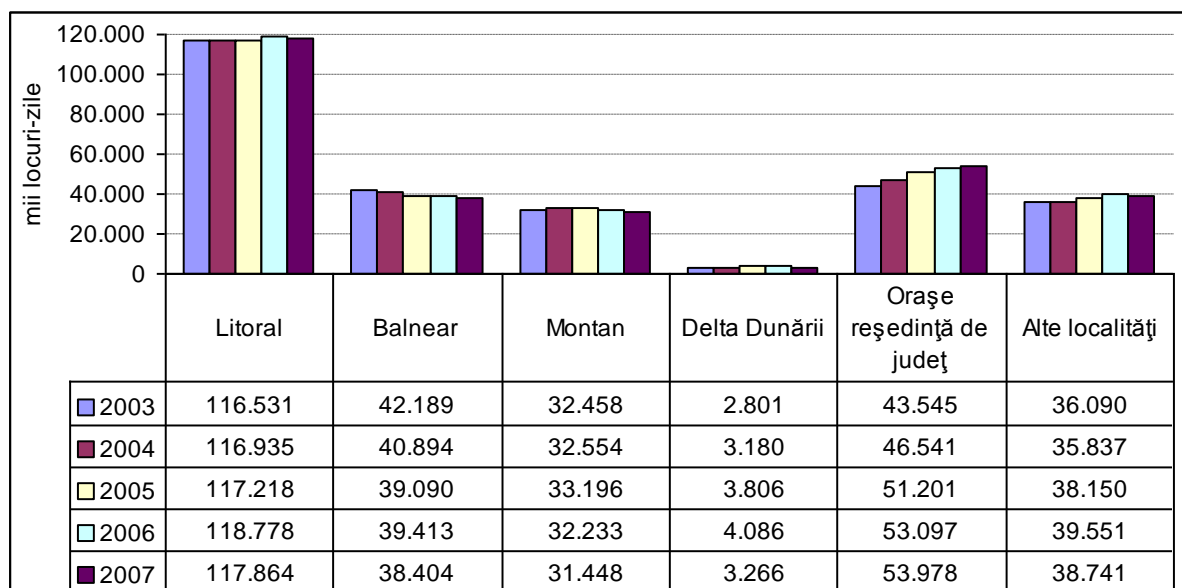
Structurile de primire turistică, cu funcțiuni de cazare turistică, pe destinații turistice și capacitatea de cazare turistică existentă pe destinații turistice, în perioada 2003 - 2007, sunt prezentate în graficele următoare.

Figura 11.5.4. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe destinații turistice, în perioada 2003 - 2007

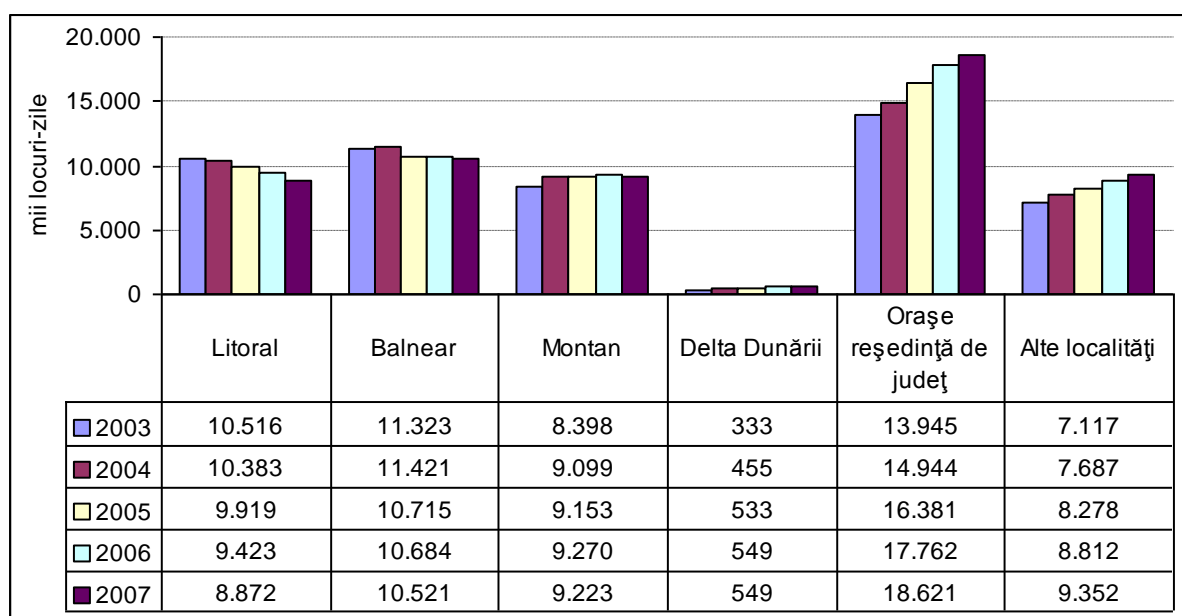
Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

Figura 11.5.5. Capacitatea de cazare turistică existentă, pe destinații turistice, în perioada 2003 - 2007

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

Figura 11.5.6. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, pe destinații turistice, în perioada 2003 - 2007

Sursa: Anuarul statistic al României, 2008

11.5.1. Potențialul turistic

Regiunea 1 Nord Est

Principalele obiective turistice din această regiune de dezvoltare sunt zonele montane ale Carpaților Orientali și stațiunile balneare Slănic Moldova, Vatra Dornei și Băltatești. Salinele de la Târgu Ocna și Cacica sunt adevărate muzee subterane și stațiuni de tratament.

Parcurile și rezervațiile naturale reprezentative sunt: Parcul Național Bicăz – Ceahlău, Rezervația naturală Nemira, Rezervația naturală Măgura Târgu – Ocna, Rezervația Rarău – Giumalău, Rezervația Lunca Zamostea, Rezervația Slătioara, Rezervația Pojorâta, Rezervația

Zugreni, rezervația de zimbri de la Vânători, Rezervațiile forestiere Runc – Racova, Tudora, Bălțeni, Bădeana, Seaca Movileni și Hârboanca – Brahașoia, Rezervațiile geologice de la Stânca Costești, Nutasca – Ruseni, Dealul Repede.

Caracteristic pentru regiune este turismul cultural de cunoaștere și turismul religios reprezentat de mănăstirile localizate în istoricul ținut al Bucovinei: Putna, Voroneț, Moldovița, Sucevița, Humor, Dragomirna, Arbore, Agapia, Văratc, Secu, Sihăstria, Bistrița, biserica Trei Ierarhi, Mănăstirea Golia, Catedrala Mitropolitană, Mănăstirea Cetățuia, Mănăstirea Frumoasă și cele șapte biserici incluse pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Turismul muzeistic este susținut de muzee și case memoriale: Muzeul de artă, Muzeul de etnografie, Muzeul de științe ale naturii, Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii, Casa memorială și muzeul „Mihai Eminescu”, Muzeul de Etnografie Botoșani, Muzeul de Științe ale naturii Dorohoi, Muzeul memorial „George Enescu”, casele memoriale „Nicolae Iorga”, „Mihail Sadoveanu”, „George Topârceanu”, „George Bacovia”, „Veronica Micle”, „Ion Creangă”, „Calistrat Hogaș”.

Municipiul Iași este un important centru muzeistic, format prin acumularea unui adevărat tezaur de obiecte de valoare istorică, artistică, etnografică, literară.

Regiunea 2 Sud Est

Litoralul Mării Negre concentrează 43% din potențialul turistic al țării, prin salba de stațiuni: Năvodari, Mamaia, Eforie Nord, Eforie Sud, Techirgol, Costinești, Olimp, Neptun, Jupiter, Venus, Saturn, Mangalia, cu posibilități excelente pentru cura helio-marină și balneară cu nămoluri curative.

Situat la confluența mai multor coridoare de transport pan-european și beneficiind de generoasa proximitate a Mării Negre, municipiul Constanța poate dezvolta cu ușurință o serie întreagă de produse turistice, cum ar fi: turismul estival, turismul balnear, turismul de odihnă și recreere, turismul sportiv și nautic, turismul de afaceri și turismul de croazieră și de itinerar. O altă caracteristică importantă o constituie îmbinarea dintre vechi și nou, dintre tradiție și modernitate. Această complementaritate conferă orașului un plus de farmec și creează turiștilor posibilitatea de a cunoaște și înțelege istoria și tradiția locurilor pe care le vizitează.

Rezervația Biosferei Delta Dunării, cu valoare de patrimoniu universal este considerată un monument al naturii și oferă multiple posibilități de practicare a turismului și agroturismului.

Potențialul turistic al Parcului Național Munții Măcinului este reprezentat prin următoarele obiective: Castrul roman Arrubium, de lângă Măcin, cetățile romane de la Troesmis, lângă Turcoaia, cetatea romano - bizantină Dinogetia de lângă Garvăn.

Alte zone cu potențial turistic din aceasta regiune sunt: Parcul Natural Baltă Mică a Brăilei (Ostrovul Popa), Rezervația naturală Lacul Jirlău, lacurile sărate cu deosebite calități balneoterapeutice ale nămolului sapropelic și apei minerale hipertonică (lacul sărat Brăila, lacul sărat Căineni, lacul Movila Miresii).

Ținutul Vrancei, o străveche vatră a etnografiei și folclorului românesc, are o multitudine de monumente ale naturii: Cascada Putnei, Rezervația Cheile Tișitei, Păstrăvăria Lepșa, Schitul Lepșa, Mausoleul de la Soveja, „Focul Viu” de la Andreiașu, unic în țară.

Regiunea 3 Sud - Muntenia

Reprezentative pentru această regiune sunt: munții Făgăraș, bazinele hidrografice ale râurilor Argeș, Olt, Dâmbovița, Ialomița, Vedea, Parcul Național Pietra Craiului, Transfăgărășan, Parcul Național Bucegi, stațiunile de pe Valea Prahovei, Vălenii de Munte, Pucioasa, Vulcana – Băi, Amara, barajul și lacul artificial de la Dridu, Mănăstirea Comana, Parcul Natural Comana, Muzeul Județean Argeș, Galeriile de Artă, Biserica Domnească Sfântul Gheorghe, Catedrala Sfânta Vineri, Schitul și Parcul Trivale, ansamblul Curții Domnești, Fântâna Meșterul Manole, ansamblul feudal Negru Vodă, Castrul Roman Jidava.

Regiunea 4 Sud Vest - Oltenia

Principalele obiective turistice din regiune sunt: ruinele podului lui Traian (Mehedinți), Castrul Drobeta, zona Porțile de Fier I, cu defileul Dunării, clisura cu Cazanele Mari și Mici, rezervațiile botanice Cracul Găioara, Valea Oglănicului, Cracul Crucii, Gura Văii Vârciorova, Dealul Dohomnei, Rezervația complexă Cazanele Mari și Cazanele Mici, Podul natural și

Pădurea de liliac de la Ponoare, Peștera Topolnița, Băile Olănești, stațiunile Calimănești – Căciulata, Băile Govora, Voineasa, masivul Cozia (Rezervația complexă Cozia a fost declarată Parc Național), Defileul Oltului, Valea Lotrului, Cheile Bistriței (lângă Mănăstirea Bistrița), piramidele de pământ de la Goranu, mănăstirile Horezu și Cozia, Cheile Sohodolului – Runcu, Cheile Galbenului – Baia de Fier și Cheile Oltețului – Polovragi, casele fortificate numite „cule” vare se găsesc numai în Oltenia (cula Cornoiu – Curtișoara, Siacu – Slivilești și Groșerea – Aninoasa), complexul sculptural în aer liber al lui Constantin Brâncuși (Târgu Jiu). Gorjul este de asemenea un ținut al mănăstirilor, bisericilor, schiturilor, dintre care enumerăm: Polovragi, Tismana, Lainici, Crasna și altele.

În Craiova, importante atracții le reprezintă Grădina Botanică, Parcul Romanescu, Casa Glogoveanu, Casa Jianu, Casa Băniei care în prezent adăpostește Muzeul de Etnografie și Artă Populară.

Regiunea 5 Vest

Potențialul cultural-istoric este reprezentat de: vestigii arheologice ale unor cetăți geto-dacice (Bocșa, Colțan, Ocna de Fier, Oravița, Sasca Montană, Bănia, Fârlug, Zăvoi), castre romane la Vărădia (Arcidava), Mehădia (Ad Mediam), Teregova (Ad Pannonias), Jupa (Tibiscus), Drencova și Moldova Veche. Cetăți medievale reprezentative sunt: Carașova, Mehădia, Coronini, Bocșa, Drencova și Caransebeș, Șiria, Șoimoș, Dezna, Ineu iar castele și conace: Odvoș, Căpâlnaș, Bulci, Conop, Castelul regal de la Săvârșin, Castelul Corviniștilor, Castelul Huniazilor.

În Țara Hațegului, nucleul de etnogeneză a poporului român, la Grădiștea de Munte, se păstrează ruinele capitalei regatului dac Sarmisegetusa Regia, care alături de alte fortărețele dacice din Munții Orăștiei sunt incluse pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Alte destinații turistice ale regiunii sunt: Mlaștinile Satchinez (rezervație ornitologică), Arboretumul Bazoș (parc dendrologic), Munții Poiana Ruscă, Insulele Igrish, Sărăturile Diniaș, Locul fosilifer Rădmănești (rezervație paleontologică), Pajiștea cu narcise Bătești, Parcul Banloc, Muntele Vulcan, Parcul Național Retezat – Rezervație a Biosferei, Lunca Mureșului, Valea Crișului Alb, zona montană Codru – Moma, podgoria Arădeană, ștrandurile termale din județul Arad, stațiunile turistice Semenic, Trei Ape, Secu, Poiana Mărului, Muntele Mic, Lacul Crivaia, Văliug, peșteri și avene (Gaura cu Muscă, Dubova – Cheile Nerei, Tolosu, Lilecilor).

Cele mai cunoscute lăcașe de cult cu valoare istorică sunt: mănăstirea ortodoxă Hodoș Bodrog, Mănăstirea ortodoxă sârbă Bezdin, Catedrala romano-catolică „Sfânta Maria”, Schitul Feredeșu, Mănăstirea ortodoxă „Sfântul Simion Stâlplnicul”, Biserica ortodoxă sârbă „Sfinții Petru și Pavel”, Catedrala ortodoxă „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”, Catedrala romano-catolică „Sfântul Anton de Padova”, Sinagoga neologă, Biserica Roșie evanghelic-luterană, mănăstirile Almăj – Putna, Brebu, Schitul Teiuș.

Turismul balnear, curativ-recreativ este reprezentat de stațiunile balneo-climaterice Băile Herculane, Buziaș, Moneasa, Lipova – Băi, Călan – Băi și altele.

Regiunea 6 Nord Vest

Cele mai importante obiective turistice ale acestei regiuni sunt: zonele montane și complexele carstice din Munții Rodnei (Parcul Național Munții Rodnei), lacurile glaciare Lacul Iezer, Lala Mică, Lala Mare sau Tăurile Buhăiescu, Parcul Natural Munții Maramureșului, Cheile Turzii, zona carstică Padiș – Cetățile Ponorului, Poiana Ponor, Lumea Pierdută (cu avene, peșteri, doline, izbucuri, sorburi), Valea Galbenă, Groapa de la Ruginoasa, Rezervația Valea Sighiștelului, zona Bratca – Șuncuiuș – Vadu – Crișului – Defileul Crișul Repede, Peștera Vântului de la Șuncuiuș, Peștera Urșilor – Chișcău, Ghețarul de la Vârtop, Peștera Izvorul Tăușoarelor, stațiunile Sângeorz Băi, Borșa, Ocna Șugatag, Tășnad, Băile Jibou, Salina Turda.

Vestigii istorice și edificiile religioase de interes turistic sunt: Ruinele Cetății Ciceului Ciceu – Giurgești, Castelul – Hotel Dracula, mănăstirea de la Vad – Ciceu, mănăstirea Rohia (Țara Lăpușului), mănăstirea Bârsana, ansamblul de Biserici de lemn din Maramureș intrate în patrimoniul UNESCO, din localitățile Rogoz, Ieud, Budești, Desești, Plopiș, Poienile Izei, Șurdești, Bârsana.

Regiunea 7 Centru

Principalele zone cu potențial ale acestei regiuni sunt: munții Făgăraș, valea Oltului, Poiana Brașov, Cetatea Brașovului, Bastionul Țesătorilor, Turnul Alb și Negru, Piața Sfatului, Biserica Neagră, Biserica Bartolomeu, Biserica Sfântul Nicolae din Schei, Castelul Bran, Castelul feudal de la Racoș, Castelul de la Sâmbăta de Sus și Sâmbăta de Jos, Cetatea de la Prejmer, Cetatea Feldioarei Castrul roman Pons Vetus (Hoghiz, ruine), Pârâul Rece, Timișu de Sus, Timișu de Jos, Predeal, Muntele Găina, Lacul Roșu și Cheile Bicazului, Borsec, Izvorul Mureșului, Corund, Cristuru Secuiesc, Sângeorgiu de Mureș, Păltiniș, lacul vulcanic Sfânta Ana.

Turismul balnear este reprezentat de: Covasna, Băile Tușnad, Biborțeni, Malnaș-Băi, Băile Balványos, Vâlcele, Ozunca – Băi, Sovata, Ocna Mureș, Rotbav.

Vestigiiile istorice și edificiile religioase de interes turistic sunt: Cetățile Alba Iulia, Sebeș, Aiud, cetatea dacică de la Piatra Craivii, mănăstirea Râmeț, iar ca monumente înscrise în patrimoniul UNESCO siturile sătești cu biserici fortificate Prejmer, Viscri, Saschiz, Câlnic, Dârjiu, Biertan, Valea Viilor și centrul istoric Sighișoara.

În anul 2007, Municipiul Sibiu a fost Capitală Culturală Europeană. Între monumentele din orașul Sibiu se remarcă: Turnul Sfatului, Podul Minciunilor, Pasajul Scărilor, Mitropolia Ortodoxă, Biserica Ursulinelor, Zidul Cetății, turnurile de apărare – Turnul Olarilor, Dulgherilor și Pielarilor, Muzeul Brukenthal și altele.

Regiunea 8 București - Ilfov

În această regiune pot fi vizitate mănăstiri, biserici, palate vechi. Dintre obiectivele turistice, se pot enumera: Lacul Mogoșoaia, Lacul Pantelimon, Lacul și Pădurea Căldărușani, Mănăstirea Căldărușani, Mănăstirea Cernica, Mănăstirea Snagov, Muzeul de Artă Brâncovenească (Palatul Mogoșoaia), Pădurea Băneasa, Pădurea Râioasa, Pădurea și Lacul Cernica, Pădurea și Lacul Snagov etc.

11.5.2. Impactul turismului asupra mediului

Turismul poate determina un impact negativ asupra mediului prin: utilizarea intensivă a apei și terenurilor de către facilitățile de recreere; furnizarea și utilizarea resurselor de energie; modificările cadrului natural survenite în urma construcției infrastructurii; poluarea aerului și depozitarea deșeurilor; compactarea și impermeabilizarea solurilor (distrugerea vegetației); perturbarea faunei și a locuitorilor din zonă (datorită poluării sonore). Creșterea continuă a numărului de turiști și dezvoltarea turismului a condus la agresarea mediului prin: apele uzate provenite de la unitățile turistice; poluanții proveniți din transport (autovehicule în trecere); emisiile de poluanți de la centralele termice; comportamentul necivilizat față de valorile patrimoniului.

Dintre efectele pozitive asupra mediului, determinate de turism, putem enumera: îmbogățirea arhitecturală și peisagistică; constituirea de zone protejate; reconstrucția ecologică; dezvoltarea socio - economică.

Turismul, ca orice activitate umană, participă la degradarea și poluarea mediului înconjurător, fie prin presiunea directă a turiștilor asupra peisajului sau a altor obiective turistice, fie prin concepția greșită de valorificare a unor puncte și obiective turistice. Impactul negativ al turismului asupra mediului este determinat de:

- circulația turistică necontrolată în zone sau la obiective turistice aflate în afara traseelor marcate, ducând la distrugerea vegetației, florei și faunei;
- dezvoltarea nesistematizată a localităților, ajungându-se până la o urbanizare a stațiunilor (Băile Felix, Sovata, Bran etc.), supradimensionarea stațiunilor din punct de vedere al capacităților de primire și tratament (Băile Felix, Sovata, Buziaș, Vatra Dornei, Sinaia, Poiana Brașov etc.);
- schimbarea parametrilor fizici și chimici ai resurselor terapeutice (Vatra Dornei, Buziaș, Călimănești, Sovata, Ocna Sibiului etc.) și a nămolurilor terapeutice (Techirghiol, lacurile Negru și Ursu de la Sovata și Săcelu - Gorj);

- inexistența, în mediul rural, a stațiilor de epurare pentru apele uzate, a gropilor ecologice pentru deșeuri și a protecțiilor realizate împotriva inundațiilor;
- puternice influențe asupra mediului acvatic în zona stațiunilor turistice de pe litoralul românesc, dar și în Delta Dunării;
- degradarea, totală sau parțială, a peșterilor datorită amenajării lor spre vizitare, executate fără a respecta tehnica științifică a unor astfel de lucrări: Peștera Muierii (Munții Parâng), Ialomiței (Munții Bucegi) și Peștera lui Ionel (Munții Bihor);
- pătrunderea turismului automobilistic în stațiunile turistice (Călimănești - Căciulata, Băile Tușnad, Vatra Dornei, Sinaia, Bușteni, Predeal etc.).

11.5.3. Tendințe de dezvoltare a turismului. Obiective și măsuri

Pentru a realiza o protecție adecvată a mediului ca urmare a dezvoltării turismului, sunt necesare planuri de management integrat, pentru acest sector. Planurile de management integrat trebuie să aibă în vedere interacțiunea directă dintre turism și mediu și se referă la:

- controlul utilizării terenurilor;
- stabilirea unor reguli stricte privind noile construcții și lupta împotriva construcțiilor ilegale;
- managementul fluxurilor de trafic privat, către, din și în interiorul zonelor turistice;
- diversificarea turismului;
- aplicarea strictă a standardelor referitoare la zgomot, apă de băut, apa de îmbăiere, apele uzate, emisiile de noxe în aer;
- crearea unor zone tampon în jurul zonelor sensibile;
- educația și pregătirea profesională a personalului implicat în activitățile din zonele turistice.

Turismul durabil, bazat pe respectul față de mediu, poate aduce o contribuție importantă, nu numai la prosperitatea industriei turistice, dar și a zonelor înconjurătoare, asigurând coeziunea socială și economică a zonelor periferice.

11.6. POLUĂRI ACCIDENTALE. ACCIDENTE MAJORE DE MEDIU

Conform *Legii nr. 265 din 29/06/2006, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului*, accidentul ecologic se definește ca fiind evenimentul produs ca urmare a unor neprevăzute deversări/emisii de substanțe sau preparate periculoase/poluante, sub formă lichidă, solidă, gazoasă ori sub formă de vapori sau de energie, rezultate din desfășurarea unor activități antropice necontrolate/bruște, prin care se deteriorează ori se distrug ecosistemele naturale și antropice.

Producerea poluărilor accidentale s-a datorat atât neglijenței manifestate de unii operatori economici în timpul desfășurării proceselor tehnologice cât și neretehnologizării proceselor tehnologice din unele unități industriale, spargerilor conductelor de transport ale produselor petroliere datorită furturilor de combustibil sau uzurii acestora, scurgerilor pluviale din zone infestate.

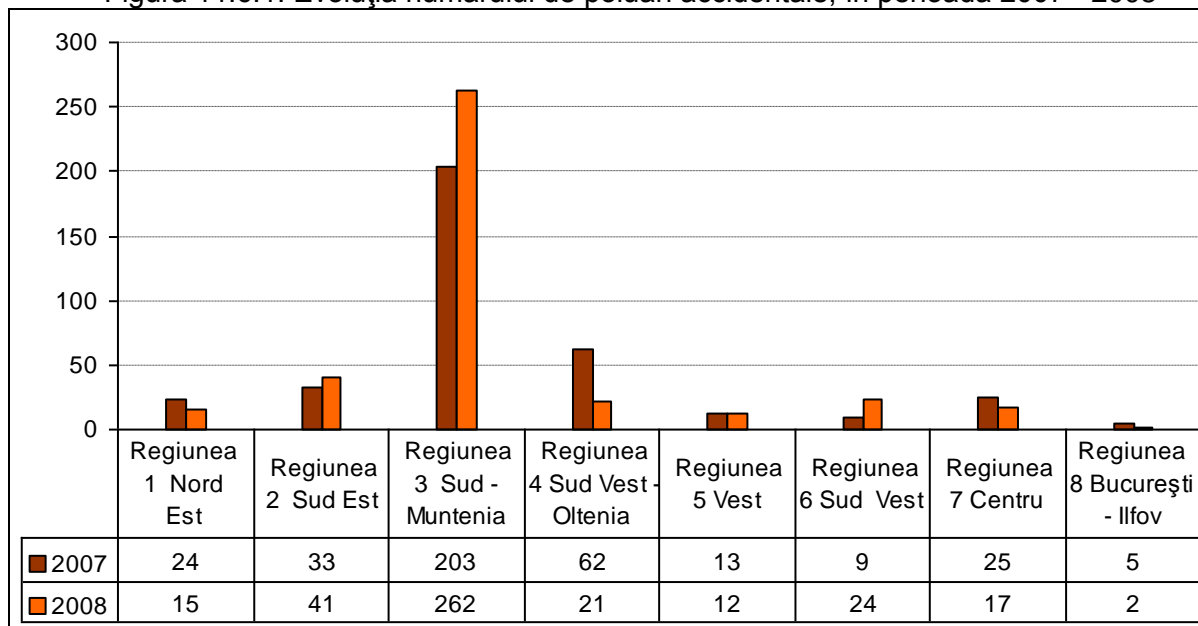
Fenomenele meteorologice periculoase (ploi torențiale, alunecări de teren) au contribuit și ele în mică măsură la unele poluări.

Poluările accidentale se pot produce în toate structurile mediului, din motive foarte complexe, și au ca efect deteriorarea calității factorului de mediu afectat.

Analiza poluărilor accidentale, prezentată în continuare, are la bază clasificarea acestora în funcție de factorul de mediu afectat.

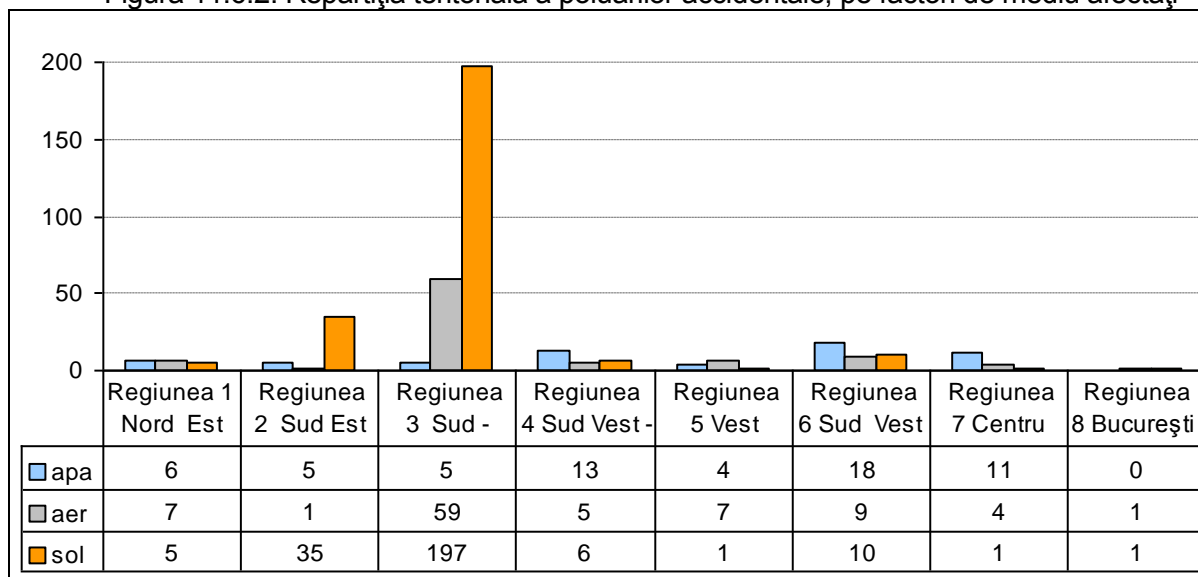
În anul 2008, conform datelor cuprinse în rapoartele anuale ale agențiilor județene pentru protecția mediului, au fost înregistrate 394 de cazuri de poluări accidentale, cu 20 de cazuri mai mult față de anul 2007, situație reprezentată în figura 11.6.1.

Figura 11.6.1. Evoluția numărului de poluări accidentale, în perioada 2007 - 2008

Sursa: Agențiile Județene pentru Protecția Mediului, Agențiile Regionale pentru Protecția Mediului

Figura 11.6.2. Repartiția teritorială a poluărilor accidentale, pe factori de mediu afectați

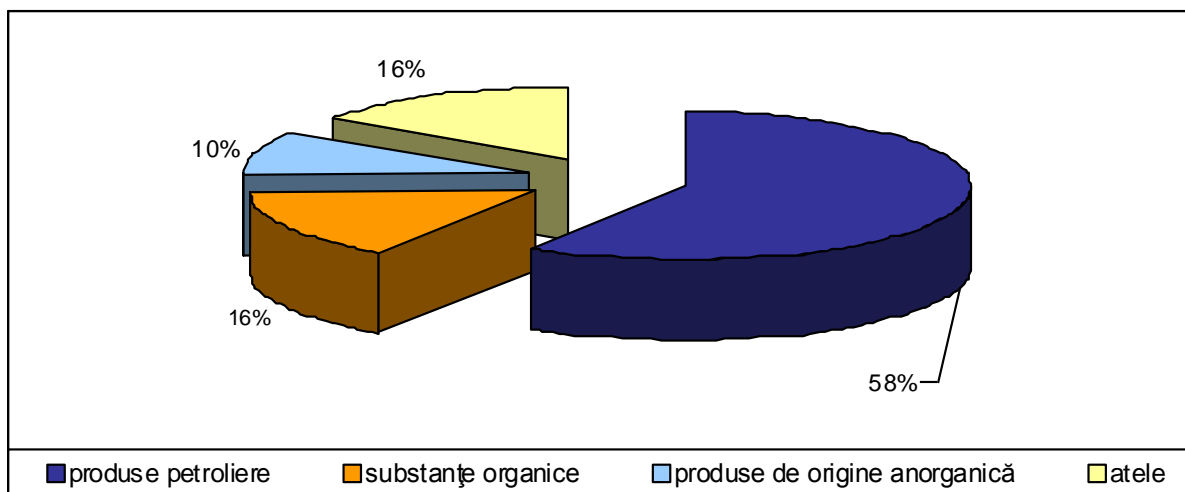
Sursa: Agențiile Județene pentru Protecția Mediului, Agențiile Regionale pentru Protecția Mediului

Pe baza analizării repartiției în teritoriu a cazurilor înregistrate, repartiție prezentată în figura 11.6.2., se constată că cel mai mare număr de poluări accidentale a fost înregistrat în Regiunea 3 Sud - Muntenia, unde, cu o pondere de peste 76%, a fost afectat solul, în majoritatea cazurilor cu produse petroliere. Această situație este similară celei înregistrate în anul 2007. În Regiunea 8 București - Ilfov a fost înregistrat cel mai scăzut număr de poluări accidentale.

Pentru sol, agentul poluator a fost cu preponderență reprezentat de produse petroliere (uneori cu apă sărată, apă de zăcământ).

Conform Administrației Naționale Apele Române, pentru apă s-au înregistrat 83 de poluări accidentale, dintre care 49 cu produse petroliere, 13 cu substanțe organice, 8 cu produse de origine anorganică și 13 poluări de altă natură, situație reprezentată în figura 11.6.3.

Figura 11.6.3. Ponderea poluanților apei, în anul 2008

Sursa: Administrația Națională „Apele Române”

Din totalul poluărilor accidentale ale apei, în anul 2008, 7,2% provin din surse neidentificate, 12% au cauzat mortalitate piscicolă, iar fenomenele meteorologice periculoase (ploi torențiale, temperaturi ridicate și debite scăzute) au contribuit și ele, dar în mai mică măsură, la poluarea apelor râurilor (4 poluări).

Din analiza poluărilor accidentale ale apei, reiese faptul că, 56% dintre poluările cu produse petroliere, au drept cauză principală, spargerile conductelor de transport ale produselor petroliere sau uzura acestora.

Un procent de 6% din totalul poluărilor accidentale îl reprezintă cazurile de poluare a Fluviului Dunărea, cu produse petroliere și produse provenite, în majoritatea cazurilor, de la nave aflate în tranzit.

Repartiția, pe bazine hidrografice, a cazurilor de poluare accidentală arată că cele mai multe poluări s-au produs în Bazinul Hidrografic Dobrogea - Litoral (19 poluări), Bazinul Hidrografic Jiu (11 poluări) și Bazinul Hidrografic Mureș (8 poluări).

Dintre poluările cele mai importante, care s-au produs pe râurile interioare și fluviul Dunărea, în cursul anului 2008, putem enumera:

- poluarea râului Negrea, cu amestec de ape de zăcământ și țiței datorată avariei la instalația de stocare a S.A. Petrom, punctul de lucru Independența; în data de 22.01.2008;
- poluarea râului Prut – amonte de priza Tutora, cu produse uleioase și ape puternic încărcate organic, provenite de la un agent economic din Republica Moldova, în data de 04.03.2008;
- poluarea canalului Ier de persoane necunoscute, cu îngrășăminte chimice, poluare care a generat mortalitate piscicolă, în data de 06.03.2008;
- poluarea râului Sebeș cu ape uzate de carmangerie, de S.C. Agras S.A. în data de 18.03.2008;
- poluarea râului Rona cu rășina ureo-formaldehidică, având drept cauză un accident auto, pe 16.04.2008;
- poluarea în Portul Constanța Dana 35, cu produs petrolier apărut în urma lucrărilor de excavare executate de CNAPMC S.A. pe 19.04.2008;
- poluarea râului Prahova cu produse de natură organică, provenite de la S.C. Protan S.A. Ploiești, pe 22.04.2008;
- poluarea râului Ruscior cu ape tehnologice neepurate, de S.C. Bramac S.I. Sibiu, în data de 18.05.2008;
- poluarea râului Trotuș, cu produse petroliere, în zona localității Cucuieți, comuna Doftana, în data de 24.05.2008, când, în urma precipitațiilor abundente, s-a deversat produs petrolier peste coronamentul digului executat de S.C. Petrom S.A., în vederea reținerii scurgerilor de petrol;

- poluarea canalului magistral C0 aparținând SI Sadova - Corabia, cu azotat de amoniu deversat de persoane necunoscute, pe 04.06.2008, producând mortalitate piscicolă;
- poluarea râului Ighiel, cu ape uzate evacuate neepurate și dejecții animaliere evacuate de la abatorul S.C. Transeuro, care a generat mortalitate piscicolă, pe 07.07.2008;
- poluarea râului Suceava cu substanțe organice din ape uzate insuficient epurate provenite de la S.C. Acet S.A. Suceava, care a determinat mortalitate piscicolă, în data de 15.07.2008;
- poluarea râului Arieș, de S.C. Energomineral, cu ape acide încărcate cu ioni metalici, din iazul de decantare V. Șesei, pe 15.07.2008;
- poluarea râului Amaradia, pe raza localității Bustuchin, județul Gorj, cu ulei rezidual, datorită nesupravegherii rezervoarelor la stația de compresoare a S.C. Petrom S.A. Grup Zăcămintele Țicleni, pe 16.07.2008;
- poluarea râului Jiu cu păcură provenită de la C.E. Rovinari, pe 04.08.2008;
- poluarea pârâului Agigabului Mic, datorată avariei conductei de transport țiței a S.C. Conpet S.A., pe 29.08.2008;
- poluarea din Portul Constanța, Dana 69, cu toluen, în timpul operațiunilor de încărcare desfășurate de nava M/T ȘICHEM COLIBRI – pavilion Malta, pe 10.09.2008;
- poluările produse de S.C. Petrom S.A. pe mai multe cursuri de apă, datorate avariilor la conductele de transport țiței produse pe râul Sabar, în data de 28.01.2008, pe pârâul Cotmenița, în data de 19.03.2008, pe pârâul Bejan, în data de 29.09.2008 și pe râul Glâmbocel, în data de 16.12.2008.

11.6.1. Poluări accidentale cu impact major asupra mediului

Producerea poluărilor accidentale s-a datorat, atât neglijenței manifestate de unii operatori economici în timpul desfășurării proceselor tehnologice, cât și neretehnologizării proceselor tehnologice din unele unități industriale, spargerilor conductelor de transport ale produselor petroliere datorită furturilor de combustibil sau uzurii acestora, scurgerilor pluviale din zone infestate. Fenomenele meteorologice periculoase (ploi torențiale, alunecări de teren) au contribuit și ele în mică măsură la unele poluări.

În cursul anului 2008, au fost înregistrate și gestionate de comisarii Gărzii Naționale de Mediu 164 poluări accidentale, în urma cărora au fost aplicate 62 amenzi în valoare de 2.726.500 lei.

În general, aceste poluări accidentale au avut următoarele cauze:

- accidente auto rutiere;
- avarii la conductele de transport țiței, apă sărată și produse petroliere;
- deteriorarea conductelor, în vederea sustragerii produselor petroliere;
- depășiri ale concentrațiilor maxime admise, în cazul unor emisii în atmosferă, din cauza activității unor agenți economici, ale căror instalații tehnologice au funcționat necorespunzător un timp limitat.

În continuare sunt descrise succint cele mai importante poluări accidentale, care s-au înregistrat în anul 2008 și au fost gestionate de Comisariatele Județene ale Gărzii Naționale de Mediu.

Comisariatul Județean Alba al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 06.02.2008, s-a semnalat o poluare accidentală pe pârâul Socșoara, cauzată de deversarea apelor uzate încărcate cu cloruri și amoniu, din batalul de la Valea Socșoarei, aparținând S.C. GHCL UPSOM S.A. Ocna Mureș, poluare care a generat o mortalitate piscicolă de mici dimensiuni, de circa 5 - 6 kg pești morți. În urma deplasărilor în teren, s-a constatat că deversarea apelor uzate a avut loc pentru că drenul din baraj nu a fost racordat la conducta de evacuare a limpedelui, în râul Mureș. S-a intervenit urgent, s-a blocat breșa din batalul de siguranță situat aval față de batalul principal. A fost aplicată o sancțiune contravențională în valoare de 50.000 lei.

În data de 19.02.2008, a avut loc o poluare accidentală pe platforma S.C. KRONOȘPAN SEBEȘ S.A. Această poluare a fost cauzată de o defecțiune tehnică, prin

ruperea unei garnituri, la filtrul care purifică soluția de formaldehidă, amplasat în cuva de retenție din depozitul de rezervoare pentru stocarea formaldehidei. S-au scurs circa 800 kg formaldehidă și, în urma volatilizării, s-a produs o poluare atmosferică în zona limitrofă agentului economic, cartierul Mihail Kogălniceanu. Au fost depășite limitele admise pentru indicatorul formaldehidă pentru imisii, de două ori, două zile consecutiv. A fost aplicată o amendă contravențională în valoare de 80.000 lei.

Comisariatul Județean Bistrița Năsăud al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 10.08.2008, pe râul Bistrița, a fost sesizată apariția unui număr apreciabil de pești morți, de dimensiuni mici. A fost verificat cursul de apă, pe tronsonul Podul Budacului, Pod Sărata și Pod Sărățel, și s-au prelevat probe de apă din râul Bistrița. Probele prelevate au fost trimise, spre analiză, laboratoarelor S.G.A. și A.P.M. Bistrița Năsăud. A fost verificată și stația de epurare Bistrița, care aparține S.C. AQUABIS S.A., în vederea stabilirii modului în care se desfășoară procesul tehnologic de epurare a apei uzate care intră în stație. S-a ajuns la concluzia că, datorită unei defecțiuni apărute în rețeaua de distribuție a energiei electrice a S.C. ELECTRICA S.A., unele componente ale instalațiilor din stația de epurare, care utilizau energia electrică, s-au oprit (grătare, aeratoare, poduri racloare, pompe de recirculare a nămolului). În această situație, o parte din nămolul din decantoarele secundare care, în cazul unei funcționări corespunzătoare, este supus recirculării și deshidratării, a fost antrenat în efluentul final evacuat în râul Bistrița. După aproximativ o oră, defecțiunea a fost remediată și echipamentele stației de epurare au început să funcționeze normal. S-au constatat depășiri la anumiți indicatori (printre care se află azotul amoniacal, CCO - Mn, suspensiile), ceea ce relevă o deteriorare a calității apei cursului de apă. Comisariatul Județean Bistrița Năsăud a aplicat S.C. AQUABIS S.A., o sancțiune contravențională în valoare de 20.000 lei.

În data de 30.09.2008, comisarii din cadrul Comisariatului Județean Bistrița Năsăud au aplicat o amendă contravențională de 25.000 lei societății S.C. TERAPLAST S.A., pentru deversarea accidentală pe platforma betonată a societății și pentru antrenarea parțială, în rețeaua de canalizare a municipiului Bistrița, a unei cantități de DOF (di-octil-ftalat).

Comisariatul Județean Cluj al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 01.09.2008, a fost înregistrată o poluare accidentală cu saramură de potasiu, la S.C. NUHA TRADING S.R.L. Turda, determinată de o scurgere accidentală, la vana de fund a unui rezervor, de circa 300 m³. A fost aplicată o sancțiune contravențională în valoare totală de 75.000 lei.

Comisariatul Județean Galați al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 27.08.2008, au fost dezafectate direct pe sol, de S.C. MSD COM. S.R.L. Buzău (subconductor al S.C. MIALNITO S.R.L.) două rezervoare, cu capacitate de 2 x 20 tone, extrase din subteran, conținând produse petroliere. S-a produs astfel, deversarea unei cantități de circa 3 tone de produs petrolier, direct pe sol. În timpul operațiunii de taiere cu foc deschis, produsul petrolier, care a rămas într-unul dintre rezervoare, a luat foc, flăcările cuprinzând tot rezervorul. S-a aplicat o sancțiune contravențională de 50.000 lei, la S.C. MIALNITO S.R.L., din comuna Garoafa, sat Răchitosu, județul Vrancea, pentru nerespectarea regimului substanțelor și preparatelor periculoase. Au fost impuse măsuri, precum: ecologizarea zonei afectate de produsul petrolier deversat pe sol; predarea, la unități specializate, a deșeurilor periculoase (produse petroliere), rezultate din dezafectarea rezervoarelor.

Comisariatul Județean Giurgiu al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 06.02.2008, la circa 1,5 km distanță față de comuna Roata de Jos, s-a constatat, de către personalul S.C. CONPET S.A. – Secția Roata de Jos, o scurgere de țitei, cauzată de spargerea unei conducte de transport, care a afectat solul pe o suprafață de 10.000 m².

S.C. CONPET S.A. a oprit pomparea prin conductă, a realizat decopertarea solului în zona afectată, pentru a pregăti operația de remediere.

Pentru faptul că poluarea s-a extins, de la momentul anunțării și până la data controlului, a fost aplicată sancțiunea prevăzută de legislația de mediu în vigoare, în valoare

de 50.000 lei, pentru faptul că nu s-au luat măsuri pentru a preveni degradarea mediului geologic.

Lucrările de ecologizare au fost realizate și finalizate, până la data de 15.04.2008, de S.C. ENVIROTECH S.R.L. Constanța .

Comisariatul Județean Gorj al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 10.04.2008, s-a produs avaria colectorului de transport țiței care aparține S.C. PETROM OMV S.A., Grup de zăcămintă Țicleni, care a dus la poluarea cursului de apă Cioiana, pe o lungime de 150 m, cu o cantitate de 1.000 l amestec țiței și apă sărată, fiind afectată și o suprafață de 70 m², teren neproductiv. S-au executat baraje din materiale absorbante pe cursul de apă, gropi de poziție pe teren, pentru colectarea țițeiului și, ulterior, s-a realizat ecologizarea terenului contaminat. S-a aplicat o amendă contravențională în valoare totală de 75.000 lei.

În data de 16.07.2008, a avut loc o poluare accidentală la S.C. PETROM OMV S.A., datorită nesupravegherii rezervoarelor de depozitare a uleiurilor reziduale. Deversarea uleiurilor reziduale a produs poluarea cursului de apă Amaradia, pe o lungime de 5 km. S-au executat baraje din materiale absorbante pe cursul de apă. S-a aplicat o amendă contravențională în valoare totală de 60.000 lei.

În data de 04.08.2008, s-a produs o poluare accidentală la Complexul Energetic Rovinari, datorită avarierii instalației de alimentare cu păcură a blocului energetic numărul 4 și evacuarea acesteia în depozitul de zgură și cenușă Cicani - Beterega. Poluarea râului Jiu s-a produs datorită exfiltrațiilor de poluant din depozitul de zgură și cenușă Cicani - Beterega, în rețeaua de drenaj a depozitului și descărcarea prin canalul Dâmbova, în râul Jiu. S-au efectuat baraje din materiale absorbante pentru reținerea păcurii, pe canalul de evacuare Dâmbova. S-a aplicat o amendă contravențională în valoare totală de 100.000 lei.

Comisariatul Județean Iași al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 15.07.2008, a fost sesizată deversarea deșeurilor periculoase de țiței, din rezervoarele de stocare depozitate pe platforma S.C. CONTIS S.R.L. Iași. Zona a fost supravegheată în permanență de reprezentanții societății comerciale S.C. IASICON S.A. și au fost luate măsuri de securitate a amplasamentului, în scopul prevenirii apariției evenimentelor cu impact negativ asupra mediului și sănătății populației domiciliată în zonă. S-a constatat că, în urma operațiilor de dezafectare a rezervoarelor de stocare de pe amplasamentul S.C. CONTIS S.R.L. Iași, datorită unor erori de manipulare, s-au produs scurgeri de deșeu periculos, cu conținut de țiței.

S-a dispus sancționarea contravențională a S.C. IASICON S.A. Iași, cu sancțiune contravențională în valoare de 25.000 lei și sancționarea complementară a societății comerciale, prin suspendarea activității de construcție în zonă, până la finalizarea acțiunii de ecologizare, prin agenți economici autorizați.

Comisariatul Județean Ilfov al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 28.06.2008, a avut loc o poluare accidentală, în zona Măgurele, datorată avariei unui mijloc de transport substanțe periculoase (diociftalat), cu afectarea a 300 m² de sol.

S-a intervenit cu material absorbant și ulterior s-a decopertat și s-a transportat pământul poluat, în vederea decontaminării, la S.C. OLTCHIM S.A. S-a aplicat o sancțiune contravențională în valoare de 50.000 lei pentru lipsa măsurilor de prevenire a poluării.

Comisariatul Județean Mehedinți al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 24.07.2008, s-a produs o poluare cu produs petrolier, în zona Port Călători. A.P.D.F. Giurgiu a intervenit cu substanțe biodegradabile, pentru neutralizarea petei, care avea lungimea de 50 m și lățimea de 5 m.

Administratorul firmei S.C. SECOM S.A., a fost sancționat contravențional cu amenda în valoare de 25.000 lei.

În data de 30.08.2008, la R.A.A.N. - Sucursala ROMAG TERMO, s-a produs o poluare cu particule de zgură și cenușă, care, din cauza vântului puternic, au fost antrenate din depozitul numărul 2 al termocentralei Halânga, care nu era umectat. Vântul a antrenat particule de material, norul deplasându-se spre o zonă nelocuită. R.A.A.N. - Sucursala ROMAG TERMO a fost sancționată cu avertisment.

Comisariatul Județean Mureș al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 08.08.2008, pe platforma Parcului Industrial Vidrasău, la S.C. HIRCHMAN ROMANIA S.R.L., s-a produs intoxicarea a peste 20 de angajați, cu vapori periculoși de Panbexil, produs comercial ce conține xilen. Xilenul este clasificat ca substanță periculoasă fiind nociv, iritant și inflamabil. S.C. HIRCHMAN ROMANIA S.R.L. efectua lucrări de lăcuire a pardoselii unei hale, nu deținea Fișa cu Date de Securitate și Eticheta produsului periculos traduse în limba română, conform prevederilor legale în vigoare. Având în vedere că aceste fapte constituie contravenție, conform Legeii nr. 360/2003, privind regimul substanțelor și preparatelor chimice periculoase, S.C. HIRCHMAN ROMANIA S.R.L. București, a fost sancționată cu amendă contravențională în valoare de 20.000 lei. S-a dispus, de asemenea, încetarea activității de lăcuire, până la obținerea Fișei cu Date de Securitate în limba română și completarea Etichetei cu informațiile legale.

Comisariatul Județean Neamț al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 30.01.2008, s-a constatat poluarea râului Bistrița cu produse uleioase (ulei mineral), datorită evacuării de ape uzate cu conținut de produs uleios, prin punctul de descărcare finală în emisar al Platformei Chimice Săvinești, soldată cu antrenarea, pe luciul apei emisarului, a produsului uleios, pe tronsonul cuprins între C.H.E. Roznov, județul Neamț și C.H.E. Buhuși, județul Bacău.

La S.C. GA - PRO - CO CHEMICALS S.R.L. Săvinești, datorită manevrelor și operațiunilor de repunere în funcțiune a fabricii de amoniac, s-a produs fisurarea unei vane de pe traseul de recirculare apă industrială din instalația Hamon. Pe o porțiune din circuitul astfel parcurs de apa golită din instalația Hamon, s-a produs, de-a lungul timpului, acumularea de ulei mineral scurs de la hala de compresie a instalației amoniac (tronsonul respectiv nu fusese utilizat până la momentul producerii incidentului tehnic descris mai sus). Volumul mare de apă industrială golit în timp relativ scurt din instalația Hamon a antrenat în canalizare o cantitate de aproximativ 60 l ulei de compresor, care a fost apoi antrenat cu fluxul de ape convențional curate până la evacuarea finală a Platformei Săvinești, producând apariția petelor de ulei pe suprafața emisarului. În dimineața zilei de 31.01.2008, în secțiunea de control monitorizată, s-a constatat dispariția petelor și a urmelor (irizațiilor) de produs uleios.

A fost aplicată amendă contravențională, în valoare de 35.000 lei.

Comisariatul Județean Prahova al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 05.02.2008, s-a produs un incendiu la rezervoarele T69 și T50, de motorină respectiv de petrol, aparținând S.C. PETROM S.A. PETROBRAZI. S-a izolat zona, inclusiv canalizarea, s-a intervenit cu 5 mașini de pompieri proprii și cu 10 mașini aparținând pompierilor militari. S-a aplicat o sancțiune contravențională în valoare de 80.000 lei.

În data de 06.11.2008, ca urmare a fisurării conductei de pompare țitei a S.C. CONPET S.A., s-a produs scurgerea unei cantități de circa 5.000 l de țitei, poluând 500 m² de sol. S-au vidanțat circa 3.000 litri de țitei, iar pământul infestat a fost preluat de S.C. ENVIROTECH S.A. A fost aplicată o sancțiune contravențională în valoare de 30.000 lei.

În data de 13.11.2008, s-a produs o poluare accidentală la S.C. PETROM S.A., ca urmare a fisurării conductei de transport țitei, de la Depozitul de țitei Urlați. S-a produs scurgerea unei cantități de circa 2.000 l de țitei, ceea ce a afectat o suprafață de 200 m² drum silvic. Pomparea a fost oprită și a fost recuperată o mare parte din țitei. A fost aplicată o sancțiune contravențională în valoare de 50.000 lei.

Comisariatul Județean Sălaj al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 02.04.2008, a fost înregistrată deraierea a 6 vagoane cisternă (de capacitate 55 t) pe tronsonul de C.F. Zalău - Jibou, la 16 km de Zalău, la ieșirea din localitatea Mirșid. Din cele 6 vagoane deraiate, 2 s-au răsturnat, producând scurgeri de produse petroliere pe părțile laterale ale terasamentului, spre versantul împădurit și spre DJ Zalău Jibou. Scurgerile către DJ Zalău - Jibou au fost de mai mică amploare, cantități însemnate de produs petrolier fiind cantonate către versantul împădurit, într-o rigolă naturală cu un debit intermitent, pe o lungime de circa 30 m. Prin deversarea din cisterne, a fost afectat solul și vegetația pe o suprafață de circa 70 m². Au fost luate măsurile de stopare a scurgerilor, au fost recuperate reziduurile de produse petroliere, împreună cu solul

contaminat, pe o grosime de 20 cm, care au fost transportate în depozitul de șlam al S.C. PETROM S.A., Unitatea Suplacu de Barcău. Zona afectată a fost decontaminată. A fost aplicată amendă contravențională în valoare de 70.000 lei.

În data de 26.08.2008, a fost semnalată o poluare a râului Someș, în zona localității Turbuța și amonte de orașul Jibou. Apa prezenta pete de spumă și irizații, cu diametrul de circa 5 cm (2 - 3 pete/m²). S-a constatat poluarea apei cu cloruri. Monitorizarea calității apei s-a efectuat până în data de 03.09.2008, când s-a constatat dispariția fenomenului.

Comisariatul Județean Sibiu al Gărzii Naționale de Mediu

În data de 14.06.2008, în municipiul Mediaș, în incinta S.C. ORSALUM IMPEX S.R.L., s-a produs o poluare accidentală, determinată de un șoc mecanic, produs asupra unui rezervor de amoniac R.A. 2000 (an de fabricație 1985), de reprezentanți ai S.C. METAL EXPERT S.R.L. Sibiu, care generat apariția emisiilor de NH₃ în aerul ambiental, pe o rază de circa 250 m. Reprezentanții I.J.S.U. Sibiu – Detașamentul Mediaș, au intervenit prin: izolarea zonei, stropirea încăperii și a rezervorului cu jeturi de apă pulverizată, crearea unui spațiu de ventilație. Zona este asigurată prin serviciul de permanență, prestat de un echipaj ce include membri ai I.J.S.U. Sibiu – Detașament Mediaș și membri ai Jandarmeriei Mediaș. Urmare a celor constatate, s-a sancționat contravențional S,C, METAL EXPERT S.R.L., cu amendă în valoare de 110.000 lei.